

ÇANAKKALE
SAVAŞLARI
GELİBOLU TARİHİ
ALAN BAŞKANLIĞI

ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI

2025 YILI FAALİYET RAPORU

İçindekiler Tablosu

BAŞKAN SUNUŞU	2
ŞEKİLLER	3
RESİMLER	4
I. GENEL BİLGİLER	6
1. Kurumsal Kimlik	6
2. Misyon ve Vizyon	7
3. Mevzuat	8
4. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	9
5. İdari Bina	12
6. Tarihi Alan'da Kültür Varlıkları.....	12
7. İnsan Kaynakları.....	14
8. Teşkilat Şeması.....	16
9. Koordinasyon Kurulu.....	17
10. Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu.....	17
11. Stratejik Plan Amaç ve Hedefler	18
A. PLANLAMA VE PROJE FAALİYETLERİ	19
1. Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu Faaliyetleri.....	21
2. Kamulaştırma Faaliyetleri.....	21
3. Yapı Denetim Faaliyetleri.....	22
4. Orman Alanlarına İlişkin Yapılan Faaliyetler.....	22
5. Projelendirme Faaliyetleri.....	22
6. Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Faaliyetleri	28
B. RESTORASYON, KONSERVASYON, PROJE VE YAPIM, BAKIM, ONARIM FAALİYETLERİ	45
1. Tamamlanan Restorasyon, Yapım, Mimari Proje ve Bakım – Onarım ve Müzecilik Faaliyetlerine Yönelik Proje ve Uygulamalar.....	45
2. Yapılması Planlanan Restorasyon, Yapım, Bakım ve Onarıma Yönelik Proje ve Uygulamalar.....	48
C. TARİHİ ALAN'DA SÜREKLİLİĞİ OLAN HİZMETLER	55
D. TÖREN VE ETKİNLİK FAALİYETLERİ	57
1. Tören ve Etkinlik Faaliyetleri.....	57
2. Basın ve Yayın Faaliyetleri	72
3. Müzecilik Faaliyetleri	74
E. EĞİTİM VE PERFORMANS FAALİYETLERİ	83
F. STRATEJİ, KURUMSAL KAPASİTE VE İÇ KONTROL ÇALIŞMA FAALİYETLERİ	88
G. BİLGİ İŞLEM VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR	91
H. BÜTÇE VE MALİ İŞLER	101
İ. HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	103
1. Hukuki Görüşler.....	103
2. Davalar ve İcra Takipleri	103
3. Kanun madde değişikliği.....	103

BAŞKAN SUNUŞU

Saygıdeğer Kamuoyu, Kıymetli PaydaŐlarımız,

Çanakkale Muharebelerinin yaşandığı Tarihi Alan, milletimizin ortak hafızasını yaŐatan ve insanlık tarihine yön veren en önemli miras alanlarından biri olmayı 2025 yılında da sürdürmüŐtür. Bu eşsiz coğrafya; tarihî, kültürel, manevi ve doğal değerleriyle korunmuş, gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla yürütölen çalışmalar kararlılıkla devam ettirilmiŐtir.

2025 yılı, Başkanlığımız açısından hedeflerimizin somut çıktılara dönüŐtüęü, planlı ve sürdürülebilir yönetim anlayıŐımızın güç kazandığı bir yıl olmuştur. Yıl boyunca gerçekleştirilen faaliyetler; koruma-kullanma dengesi gözetilerek, Tarihi Alan'ın özgün kimliğini muhafaza edecek şekilde hayata geçirilmiştir. Restorasyon, bakım ve onarım çalışmaları bilimsel yöntemlere uygun olarak tamamlanmış; altyapı ve çevre düzenlemeleri ile alanın fiziksel kapasitesi geliştirilmiştir.

İdaremizin genel hedefleri doğrultusunda; ziyaretçi memnuniyetini artırmaya yönelik önemli adımlar atılmış, bu sayede Tarihi Alan'ı ziyaret eden yerli ve yabancı misafirlerimizin deneyimi güçlendirilmiş, yıl boyunca yoğun ziyaretçi ilgisi başarıyla yönetilmiŐtir.

Stratejik önceliklerimiz kapsamında, eğitim ve farkındalık faaliyetlerine özel önem verilmiştir. Özellikle genç nesillerin tarih bilinciyle yetişmesine katkı sağlamak amacıyla çeşitli projeler, etkinlikler ve programlar gerçekleştirilmiştir. Ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen anma törenleri, kültürel organizasyonlar ve bilimsel etkinlikler ile Çanakkale Ruhu daha geniş kitlelere ulaŐtırılmıştır. PaydaŐlarımızla geliştirilen iş birlikleri sayesinde birçok proje başarıyla tamamlanmış, Tarihi Alan'ın ulusal ve uluslararası düzeydeki saygınlığı daha da pekiŐtirilmiŐtir.

Bu vesileyle, başta Anafartalar Kahramanı Gazi Mustafa Kemal ATATÖRK olmak üzere tüm aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi rahmet, minnet ve saygıyla anıyor; emanetlerine sahip çıkma kararlılığımızı bir kez daha vurguluyorum.

Saygılarımla.

İsmail KAŞDEMİR
Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı

ŞEKİLLER

Şekil 1 Mevzuat Listesi.....	8
Şekil 2 Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı	14
Şekil 3 Personelin Yaşa Göre Dağılımı.....	15
Şekil 4 Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı.....	15
Şekil 5 Teşkilat Şeması	16
Şekil 6 Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri (2024-2028).....	18
Şekil 7 Koruma Komisyonu toplantı, karar ve tescil sayıları.....	21
Şekil 8 Envanter Listesi.....	31
Şekil 9 Dijitalleştirme ve Kataloglama Çalışması.....	32
Şekil 10 Kale ve Müze Ziyaretçi Sayıları	81
Şekil 11 Eğitim Listesi	85
Şekil 12 Başkanlığın 2025 Yılı Gelir ve Gider Bütçesi	102

RESİMLER

Resim 1 Kilye Hizmet Binası ve Dede Musa Baştürk İş Merkezi – Ek Hizmet Binası	12
Resim 2 İmar Planları ile Koruma Amaçlı İmar Plan'larında Plan Hükümlerinde Değişiklik Paydaş Toplantısı ve Conkbayırı Yangın Risk Yönetim Planı.....	19
Resim 3 Harp Sahasında Kalan Orman Alanlarının Islahı ve Sit Alanında Yangın Sonrası Müdahale Yöntemlerinin Geliştirilmesi- Anafartalar- Conkbayırı Bölgesi” Paneli	20
Resim 4 Gazi Köylerde Şifa Çiçekleri Açıyor Projesi	22
Resim 5 Boot Düsseldorf Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı Standı.....	23
Resim 6 Antalya-Kemer Su Altı Günleri Fuarı.....	24
Resim 7 Doğayla Uyum ve Sürdürülebilir Kalkınma Paneli Katılımı.....	25
Resim 8 Su Altı Fotoğrafi Yarışması	26
Resim 9 Uluslararası Su Altı Fotoğraf Yarışması	27
Resim 10 Tarihi Alan'da Zeytin Yetiştiriciliği.....	28
Resim 11 Araştırma Merkezi	28
Resim 12 Araştırma Merkezi Kütüphanesi	29
Resim 13 Dijitalleşme, Kataloqlama ve Sınıflama	30
Resim 14 Dijitalleşme, Kataloqlama ve Sınıflama	31
Resim 15 Tarih Buluşmaları	34
Resim 16 Kitap Buluşması.....	35
Resim 17 Salı Sohbetleri.....	35
Resim 18 Tarih Koruyucuları Atölyesi	36
Resim 19 Robotik Kodlama Atölyesi.....	37
Resim 20 Müzede Masal Gecesi Atölyesi.....	37
Resim 21 Müzenin Kuklası Atölyesi	38
Resim 22 Hacivat Karagöz Gölge Oyunu Atölyesi	39
Resim 23 Barışın İzinde P4C Atölyesi.....	39
Resim 24 Tarihi Belgesel Gösterimleri	40
Resim 25 Tarih Koruyucuları Keşifte Atölyesi.....	40
Resim 26 Çanakkale Boğaz Tahkimat Durumu ve Çanakkale Muharebeleri Öncesinde Savunma Düzeni	41
Resim 27 Şahin Aldoğan Anma Programı	42
Resim 28 Çanakkale Boğaz Tahkimat durumu ve Çanakkale Muharebeleri Öncesinde Savunma Düzeni Paneli	42
Resim 29 Çanakkale Ruh Paneli	43
Resim 30 Çanakkale Kara Muharebeleri 110. Yıl Paneli	43
Resim 31 Geçmişten Geleceğe Disiplinler Arası Bakışla Çanakkale Savaşı Paneli.....	44
Resim 32 Okul Ziyaretleri.....	44
Resim 33 Tarihi Alan'da Sürekliliği Olan Hizmetler	56
Resim 34 Tarihi Alan'da Sürekliliği Olan Hizmetler	56
Resim 35 9 Ocak 1916 Çanakkale Zaferi ve Gelibolu Yarımadası'nın	58
Resim 36 İçdaş Kongre Merkezi -Bir Diriliş Destanı Çanakkale Türk Halk Müziği Konseri	58
Resim 37 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi Töreni	59
Resim 38 Resmi Ziyaret.....	60
Resim 39 Türk Yıldızları Gösterisi	60
Resim 40 Anma Programı	61
Resim 41 Stadyumlar Projesi	61
Resim 42 24 Nisan Çanakkale Kara Muharebeleri Töreni	62
Resim 43 57. Alay Programı	63
Resim 44 Soğanlıdere Hava Şehitliği Töreni.....	63
Resim 45 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı.....	64
Resim 46 Zığındere Harp Yolu Şehitlere Saygı Yürüyüşü.....	65

Resim 47 Ulusal Mimarlık Ödülü	65
Resim 48 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü	66
Resim 49 10 Ağustos Anafartalar Zaferi Töreni	66
Resim 50 6. Uluslararası Yat Yarışları.....	67
Resim 51 Çanakkale Kültür Yolu Festivali	68
Resim 52 Anı Dalışı	69
Resim 53 Gelibolu Maratonu	70
Resim 54 İlk Şehitlerini Anma Programı	71
Resim 55 Osmanlı Arşivlerinden Çanakkale'ye Bir Bakış	72
Resim 56 Harp Ceridelerine Göre Çanakkale Muharebelerinde 47. Alay ve 48. Alay	72
Resim 57 Çanakkale Cephesi Fotoğrafları	73
Resim 58 Anadolu Hamidiye Tabyası Türk Müziği Konseri	74
Resim 59 Kilitbahir Kalesi'nde Dramatik Canlandırma Performansları	75
Resim 60 Arkeoloji Havuzu Etkinliği	75
Resim 61 Tuvalde, Notada ve Beyaz Perdede Çanakkale» Paneli	75
Resim 62 Mobil Müze.....	76
Resim 63 Mobil Müze Azerbaycan Ziyareti	77
Resim 64 Cepheden Fotoğraflarla Çanakkale Sergisi	78
Resim 65 Tasnif Çalışmaları	79
Resim 66 Emya Avrupa Yılın Müzesi Ödülleri	79
Resim 67 Ev Sahibi Yapılan Etkinlikler	80
Resim 68 Emya Avrupa Yılın Müzesi Ödülleri	80
Resim 69 Sahip Çıkalım Projesi	81
Resim 70 Taşınır Kültür Varlıklarının Korunmasına Yönelik Faaliyetler.....	82
Resim 71 Eğitimlerden Görseller	86
Resim 72 Yapılan İş Süreçlerini Revize Çalışması.....	88
Resim 73 Somut Olmayan Kültürel Miras Öğelerinin Envanterlenmesi Eğitimi	90
Resim 74 Tarihi Alan'da 7/24 Kamera Takip Sistemi	94
Resim 75 Arşiv Odası	97
Resim 76 Yeni Kanun Sınırı	106

GENEL BİLGİLER

1. Kurumsal Kimlik

1. Dünya Savaşı ve Çanakkale Savaşları Tarihçesi

20. yüzyılın başlarında Avrupa’da siyasi gerilim artmış ve devletler iki büyük blok hâlinde karşı karşıya gelmiştir. Almanya ve Avusturya-Macaristan’ın oluşturduğu İttifak Devletleri’nin karşısında İngiltere, Fransa ve Rusya’dan oluşan İtilaf Devletleri yer almıştır. Trablusgarp ve Balkan Savaşları’nda büyük kayıplar yaşayan Osmanlı Devleti ise İtilaf Devletleri tarafından yalnız bırakılmıştır. Tarafsız kalmanın mümkün olmayacağını düşünen Osmanlı yönetimi Almanya ile savunma ittifakı yaparak I. Dünya Savaşı’na katılmıştır.

Çanakkale Cephesi’nde savaşlar, İtilaf Devletleri’nin Çanakkale Boğazı’nı ele geçirerek İstanbul’a ulaşma ve Osmanlı Devleti’ni savaş dışı bırakma hedefiyle başlamıştır. 19 Şubat 1915’te başlayan deniz harekâtı 18 Mart 1915’te yoğunlaşmış ancak Osmanlı savunması karşısında başarısız olmuştur. Bunun üzerine Gelibolu Yarımadası’nı ele geçirmek amacıyla kara harekâtı başlatılmış ve yaklaşık sekiz buçuk ay süren çetin muharebeler yaşanmıştır. Çok dar bir alanda gerçekleşen bu savaşlarda her iki taraf da büyük kayıplar vermiş, sonunda İtilaf Devletleri geri çekilmek zorunda kalmıştır.

Çanakkale Zaferi, Türk milletinin kaderini etkileyen önemli bir dönüm noktası olmuş ve milli mücadele ruhunun oluşmasına katkı sağlamıştır. Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere birçok komutan bu cephede öne çıkmış, savaşta gösterilen fedakârlık bağımsızlık ve egemenlik anlayışının güçlü bir sembolü hâline gelmiştir. Bu ruh daha sonra Kurtuluş Savaşı’nın temel motivasyonlarından biri olmuştur.

I. Dünya Savaşı sonrasında imzalanan 30 Ekim 1918 tarihli Mondros Mütarekesi’ne rağmen İtilaf Devletleri Çanakkale ve Gelibolu’yu işgal etmiş, bölge Kurtuluş Savaşı sonrasında 1922 Mudanya Mütarekesi ile işgalden kurtarılmıştır. 1923 Lozan Antlaşması ile Boğazlar uluslararası bir komisyonun denetimine bırakılmış, 1936 Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile Boğazların kontrolü Türkiye’ye geçmiştir. Lozan Antlaşması kapsamında İngiliz, Fransız ve Anzak askerleri için mezarlık ve anıt alanları oluşturulmuş, Atatürk’ün savaşta hayatını kaybeden tüm askerleri onurlandıran insani yaklaşımı uluslararası düzeyde takdir edilmiştir.

Cumhuriyet’in ilk yıllarında ülkenin yeniden inşa süreci öncelik kazanmış olsa da ilerleyen yıllarda Çanakkale Savaşları’nın yaşandığı alanların korunmasına yönelik çalışmalar hız kazanmıştır. 1954 yılında temeli atılan Çanakkale Şehitleri Abidesi 1960 yılında tamamlanmış ve Türk milletinin şehitlerine adanmış önemli bir anıt olmuştur. Ayrıca Seddülbahir, Kilitbahir ve Bigalı kaleleri gibi tarihî yapılar restore edilerek müze işlevi kazanmış; savaş alanları, şehitlikler, gazi köyleri ve su altındaki batıklar korunarak Gelibolu Yarımadası önemli bir tarih ve anma mekânı hâline getirilmiştir.

Milli Parkın Kurulması ile Alanın Koruma Altına Alınması

1973 yılında Gelibolu Yarımadası Tarihî Millî Parkı ilan edilerek alan koruma altına alınmış, 1997 yılında ise uluslararası korunan alanlar listesine dahil edilmiştir.

Tarihi Milli Parkın korunması, geliştirilmesi, yönetimi, tanıtılması ile ilgili esasların ortaya konulduğu Uzun Devreli Gelişme Planı (UDGP) 1981 yılında hazırlanmış ve 23 Aralık 2003

---

tarihinde onaylanmıştır. Planda öngörülen projeler, yeni ismi ile (DKMP) Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü sorumluluğunda 2014 yılına kadar hayata geçirilmiştir.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının Kurulması

Milli tarihimizde çok önemli bir yeri olan Çanakkale Deniz ve Kara Savaşları'nın meydana geldiği Tarihi Alanın, kültürel ve manevi değerleri ile doğal dokusunun korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması ve alanda yapılacak tüm işlerin tek elden yönetiminin sağlanması amacıyla Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı 2014 yılının haziran ayında 6546 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

2. Misyon ve Vizyon

MİSYONUMUZ

“Cumhuriyetimizin ön sözünün yazıldığı, milli birlik ve beraberliğimizin harcı olan Çanakkale Savaşları'nın yaşandığı Gelibolu Tarihi Alanı'nın manevi, tarihi, kültürel ve doğal değerlerini, geleceğe olan sorumluluk bilinci ve evrensel düşünceyle gazi köyleri ile birlikte koruyup geliştirerek alanı bir açık hava müzesine dönüştürmek ve tanıtmak.”

VİZYONUMUZ

“Birliğimizin ve beraberliğimizin sembolü olan Çanakkale ruhu, dün olduğu gibi gelecekte de var olacaktır.”

3. Mevzuat

Başkanlığımızın yürürlükte olan mevzuatı aşağıdaki gibidir.

Kategori	No	Belge Adı
Kanun ve Kararnameler	1	6546 Sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun
	2	4 Sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
Yönetmelikler	3	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bütçe, Muhasebe Uygulamaları ile İç Denetime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
	4	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Satın Alma ve İhale Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
	5	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Personel Yönetmeliği
	6	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Kılavuzluğu Hakkında Yönetmelik
	7	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanında Yapılaşmanın ve Yapıların Kullanımının Denetimi ile Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunun Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik
Yönerge ve Usul Esaslar	8	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Personeline Teşekkür, Başarı, Üstün Başarı Belgesi ve Ödül Verilmesine Dair Yönerge (06.09.2019)
	9	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Temsil, Ağırılama Tören Giderleri Hakkında Yönerge (29.06.2015)
	10	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Görev Tanımları Yönergesi (26.05.2023)
	11	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Yetki Devri ve İmza Yetkileri Yönergesi (27.02.2020)
	12	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Disiplin Yönergesi (14.04.2022)
	13	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanında Tarihi Alan Başkanlığına Tahsisli Yerlerde Çekim Yapılmasına İlişkin Yönerge (18.06.2015)
	14	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı İç Denetim Yönergesi (29.06.2016)
	15	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Stratejik Plan Hazırlama Süreci ile Performans İzleme ve Değerlendirme Yönergesi (18.01.2017)
	16	Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunun Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönerge (04.02.2016)
	17	Başkanlığın İdaresinde Yer Alan Müzeler, Gösterim Merkezleri, Sergi ve Canlandırma Alanlarına Girişlerde Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge (18.11.2020)
	18	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Bilgisayar, Ağ ve Bilişim Varlıkları Temin ve Kullanım Yönergesi (11.12.2023)
	19	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı Güvenlik Kamera Sistemleri Kurma ve İşletme Yönergesi (11.12.2023)
Usul Esaslar	20	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Geçiş Dönemi Koruma Esasları ve Kullanım Şartları (07.11.2017)
	21	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının Bazı Gelirlerine İlişkin Usul ve Esaslar (24.08.2015)
	22	Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı İdaresinde Bulunan Taşınmazların Kiralanması ile Restorasyon, Yapım ve Onarım Karşılığı Kiraya Verilmesi İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar (18.08.2024)

4. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Tarihi Alan Başkanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Tarihi Alan'da yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenlemek ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak,

b) Tarihi Alan'da restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapmak, yaptırmak,

c) Tarihi Alan'ın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak korumak, geliştirmek ve alanı yönetmek,

ç) Tarihi Alan'ın her tür ve ölçekte planlarını hazırlamak, hazırlatmak ve uygulamak,

d) Tarihi Alan'da anıtsal ve mekânsal düzenlemeler yapılmasını sağlamak,

e) Tarihi Alan'ın tanıtımına yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapmak, yaptırmak ve hizmete sunmak,

f) 6546 sayılı Kanun ve bu bölüm kapsamında ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etmek veya ettirmek,

g) Tarihi Alan içinde birinci derece arkeolojik sit dışındaki özel mülkiyete konu olan tarım alanlarında, tarım ve hayvancılık konularında, geliştirilmiş tekniklerin uygulanmasını sağlamak ve özel ağaçlandırmaları teşvik etmek,

ğ) Tarihi Alan sınırları içinde yer alan gazi köyler halkının kalkındırılmasına yönelik faaliyetleri teşvik etmek,

h) Tarihi Alan'da bulunan yerleri işletmek ve gerektiğinde işlettirmek.

15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 98'inci maddesi kapsamında yukarıda belirtildiği üzere Grup Başkanlıkları ve Hukuk Müşavirliği görevleri şunlardır:

- a) Alan Planlama ve Proje Grup Başkanlığı
- b) Restorasyon ve Yapım İşleri Grup Başkanlığı
- c) Alan Yönetimi ve Tanıtım Grup Başkanlığı
- ç) Personel ve Destek Hizmetleri Grup Başkanlığı
- d) Hukuk Müşavirliği

---

a. Alan Planlama ve Proje Grup Başkanlığı

Görevleri:

- Tarihi Alan planlarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, Tarihi Alan'ın korunması ve geliştirilmesine yönelik araştırma, projelendirme ve eylem planları hazırlamak ve bunların uygulama esaslarını belirlemek ve izlemek,
- Risk yönetimi ve sakınım planlarının yapılmasına ve onaylanmasına ilişkin kuralları belirlemek ve izlemek, plana esas jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve Başkan'ın onayına sunmak,
- Tarihi Alan içinde birinci derece arkeolojik sit dışındaki özel mülkiyete konu olan tarım alanlarında, tarım ve hayvancılık konularında, geliştirilmiş tekniklerin uygulanması ve özel ağaçlandırmalar ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

b. Restorasyon ve Yapım İşleri Grup Başkanlığı

Görevleri:

- Tarihi Alan planlarına göre yapılacak yapım, restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyona yönelik yatırım projeleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

c. Alan Yönetimi ve Tanıtım Grup Başkanlığı

Görevleri:

- Tarihi Alan'ın idaresine yönelik iş ve işlemleri yürütmek,
- Tarihi Alan'ın tanıtımına yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapmak, yaptırmak ve hizmete sunmak,
- Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

---

d. Personel ve Destek Hizmetleri Grup Başkanlığı

Görevleri:

- Başkanlık personelinin eğitim ve özlük işlemlerini yapmak,
- Bütçe ile mali iş ve işlemleri yapmak,
- Başkanlık faaliyetleriyle ilgili yapım, bakım, onarım, satın alma, kiralama, ulaşım, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, belge yönetimi, demirbaş, arşiv, depolama ve sağlık giderleri ile ilgili tüm iş ve işlemleri yapmak,
- Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

e. Hukuk Müşavirliği

Görevleri:

- 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak,
- Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.

A. İDAREYE İLİŞKİN BİLGİLER

5. İdari Bina

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı, Kilye Ana Hizmet Binası olan Kilye Mevkisi Kemalpaşa Mah. No:1 Eceabat /Çanakkale ve Çanakkale Merkez Ek Hizmet Yerleşkesi olan Dede Mustafa Baştürk İş Merkezi adreslerinde hizmet vermektedir.

Resim 1 Kilye Hizmet Binası ve Dede Musa Baştürk İş Merkezi – Ek Hizmet Binası

Ana unsurlar

Yüz Ölçümü	Kıyı Şeridi	Yaşam	Nüfus
33.500 hektar	99722 km	8 köy 2 mahalle	7982

Alana ilişkin genel unsurlar

Şehitlikler-Mezarlıklar ve Anıtlar

Tarihi Savunma Yapıları

Sit Alanları

50 Türk Şehitliği	6 Kale	27.770 Hektar Doğal Sit Alanları
29 Türk Anıt ve Kitabesi	14 Tabya	325 Hektar Arkeolojik Sit Alanı
34 Yabancı Mezarlık ve Anıtı		46 Hektar Kentsel Sit Alanı
		14.975 Hektar Tarihi Sit Alanı

Denizcilikle İlgili Unsurlar

1 Liman
2 Feribot İskelesi
3 Balıkçı Barınağı
36 Batık
11 Tescilli Batık

Kamp Alanları

1 Günü birlik Kamp Alanı
1 Çadırılı Kamp Alanı

7. İnsan Kaynakları

İnsan Kaynakları Politikası

Tarihi Alan'da üzerine düşen görevleri etkin ve verimli şekilde yerine getirebilen, hızlı çözüm üretebilen, alanında uzman, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan niteliklere sahip, genç, dinamik personeli ile sürdürülebilir bir teşkilat yapısı oluşturmaktır.

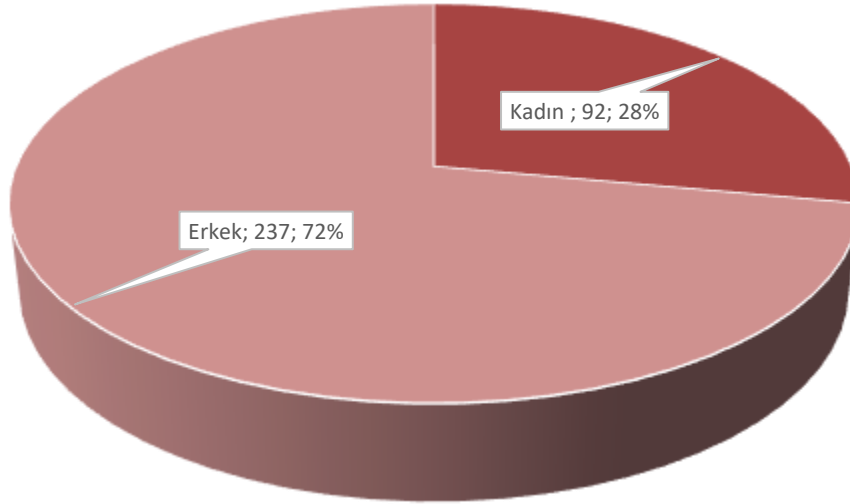
Personel Sayısı ve Dağılımı

Başkanlığımız yönetici kadrosunda Başkan, Başkan Yardımcısı, 4 Grup Başkanı ve Sorumlu Hukuk Müşaviri görev yapmaktadır.

375 sayılı KHK'nın ek 28. maddesine göre 2025 yılında 66 personel alım ilanına çıkmış olup, 47 personel alınmış ve bunlardan 23 personel işten ayrılmıştır. Personelin ayrılma sebebi kanuni kısıtlamalar nedeniyle toplu iş sözleşmesinde bulunan hakların verilememesi, başka kamu kurumlarına atanmaları olarak rapor edilmiştir.

Başkanlığımız bünyesinde toplam 329 personel görev yapmaktadır. Alanında uzman, manevi ve milli duyguları güçlü personel yapısı ile sorumluluğunun bilincinde olan insan kaynağı profiline sahiptir.

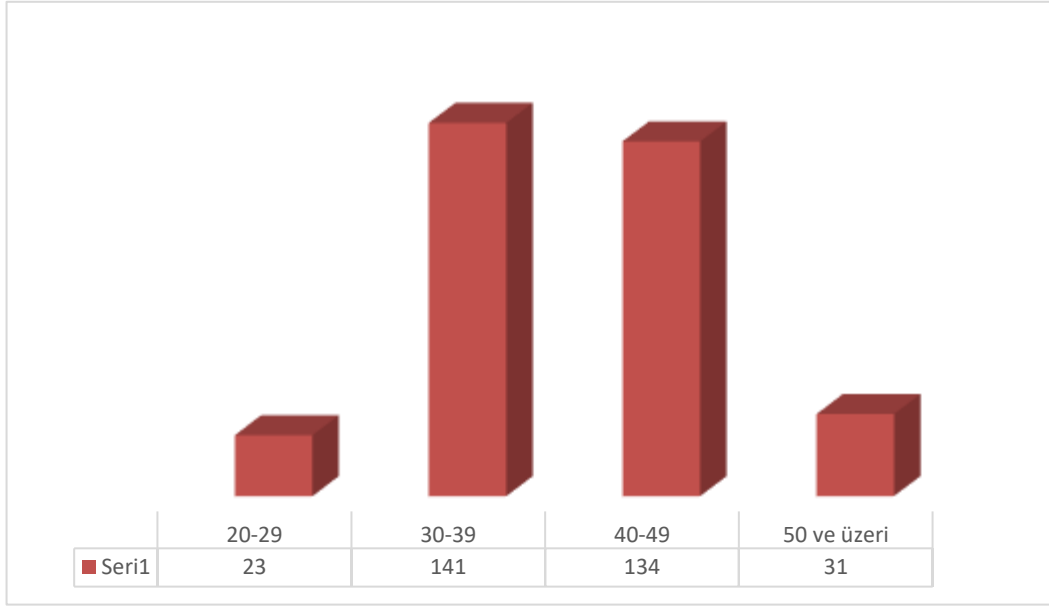
Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

Şekil 2 Personelin Cinsiyete Göre Dağılımı

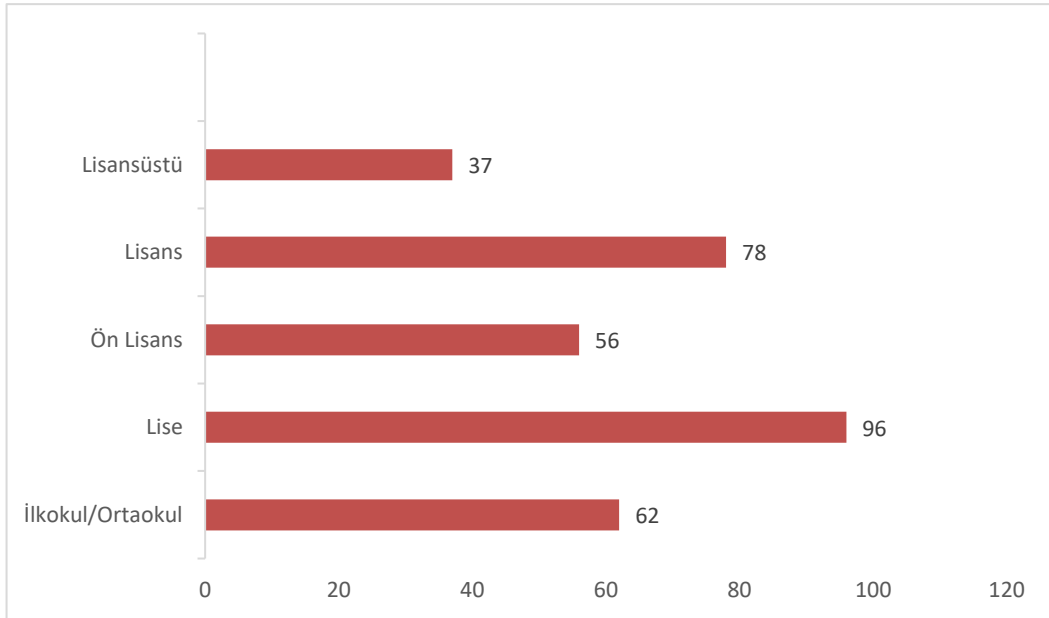
■ Kadın ■ Erkek

Personelin Yaşa Göre Dağılımı

Şekil 3 Personelin Yaşa Göre Dağılımı

Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Şekil 4 Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

8. Teşkilat Şeması

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı 4 Grup Başkanlığı ve Sorumlu Hukuk Müşavirliği biriminden oluşmaktadır.

Şekil 5 Teşkilat Şeması

---

9. Koordinasyon Kurulu

15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 99’uncu maddesi kapsamında Koordinasyon Kurulu; Kültür ve Turizm Bakan’ın Başkanlığında, Bakan tarafından belirlenen diğer Bakanlık temsilcileri ile Çanakkale Valisi, Çanakkale İl Genel Meclisi Başkanı ve Çanakkale Belediye Başkanı olmak üzere on üç üyeden oluşur. Bakanın olmadığı toplantılarda Koordinasyon Kurulu’na Bakan’ın görevlendireceği üye Başkanlık eder.

Koordinasyon Kurulu, her yıl en az iki kez olağan ve gerektiğinde Bakan’ın çağrısı üzerine olağanüstü olarak toplanır ve Başkanlığın faaliyetlerine yönelik plan ve programları müzakere ederek öneri ve görüşlerini Başkanlığa bildirir.

10. Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu

Gelibolu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu Bakanlık tarafından kurulur. Doğal sitlerin yeniden değerlendirilmesi hariç, 2863 sayılı Kanun ile koruma altına alınan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarına yönelik olarak yapılacak plan, proje, uygulama, tescil ve ilgili diğer iş ve işlemler için karar alır. Mimar ve şehir planlama alanlarından ikişer, arkeoloji, sanat tarihi, orman mühendisliği, çevre mühendisliği alanlarında birer olmak üzere toplam sekiz üyeden oluşur.

11. Stratejik Plan Amaç ve Hedefler

AMAÇ 1	DÜNYANIN EN ZENGİN DENEYİMİNİ SUNAN AÇIK HAVA MÜZESİ OLMAK
Hedef 1.1	Gelibolu Tarihi Alanın Tarihi, Kültürel ve Doğal Mirasının Bütüncül Korunmasını Sağlamak
Hedef 1.2	Gelibolu Tarihi Alan Mirasının Tarihi, Kültürel ve Doğal Zenginliğini Yaşatmak
Hedef 1.3	Gelibolu Tarihi Alanındaki Kültürel ve Mekânsal Mirasın İhyasını Sürdürmek
Hedef 1.4	Çanakkale Savaşlarına Ait Anı ve Değerleri Tespit Etmek ve Korunmasını Sağlamak
Hedef 1.5	Gazi Köylerin Kalkınmasını Destekleyerek Alanın Kültürel ve Çevresel Bütünlüğünü Sürdürmek
AMAÇ 2	SÜRDÜRÜLEBİLİR ALAN YÖNETİM SİSTEMİNİ KURMAK
Hedef 2.1	Gelibolu Tarihi Alanında Sürdürülebilir Ziyaretçi Yönetimini Sağlamak
Hedef 2.2	Ziyaretçilere Kaliteli, Güvenilir ve Pürüzsüz Bir Deneyim Sunmak
Hedef 2.3	Uluslararası Normlarda Çevre Dostu Alan Yönetimini Sürdürmek
Hedef 2.4	Tarihi Alanın Kentsel ve Kırsal Altyapısı/Üstyapısını İyileştirmek ve Sürdürmek
Hedef 2.5	Gelibolu Tarihi Alanının Bütünleşik Risk Yönetimini Planlamak
AMAÇ 3	GELİBOLU TARİHİ ALANINI ETKİLİ VE ETKİN ŞEKİLDE TANITMAK
Hedef 3.1	Stratejik İletişim, Etkinlik Yönetimi ve Tanıtım Süreçlerindeki Etkililiği Artırmak
Hedef 3.2	Ulusal ve Uluslararası İş Birlikleri Vasıtasıyla Tarihi Alanın Marka Değerini Artırmak
Hedef 3.3	Etkili Tanıtım ve Etkinliklerle Ziyaretçilerin Doğru Yönlendirilmesini Sağlamak
Hedef 3.4	Tarihi Alan Mirasının Korunmasına Katılımı Artıracak Etkinlikler Yapmak
Hedef 3.5	Tarihi Alan Gönüllülük Sistemini Kurmak
AMAÇ 4	KURUMSAL KAPASİTEYİ GELİŞTİRMEK
Hedef 4.1	İyi Yönetim Sistemlerini Geliştirmek
Hedef 4.2	İnsan Kaynakları Kapasitesini ve Yetkinliğini Geliştirmek
Hedef 4.3	Kurumsal Kaynakların Yönetiminde Verimliliği Artırmak

Şekil 6 Stratejik Plan Amaç ve Hedefleri (2024-2028)

A. PLANLAMA VE PROJE FAALİYETLERİ

Tarihi Alan Planlarına Yönelik Çalışmalar

2025 yılı plan çalışmaları kapsamında 7 Köyün Koruma Amaçlı İmar Planlarında, uygulamada görülen aksaklıklar, değişen yeni durumlar ve ihtiyaçlar doğrultusunda Plan Hükümlerinde değişiklik yapılması için ilgili kurumlar, köy halkı ve STK'lar ile toplantılar ve çalışmalar yapılmıştır.

Conkbayırı Yangın Risk Yönetim Planı

Alanın doğal ve kültürel değerlerini yangın risklerine karşı korumak amacıyla düzenlenen, üç ayrı seri şeklinde ve toplamda 8 gün süren çalıştay sürecinde, uzman akademisyenler, kamu kurumlarının temsilcileri ve ilgili paydaşlar bir araya gelerek Conkbayırı ve çevresinde yürütülecek yangın önleme, risk analizi ve müdahale stratejileri üzerinde kapsamlı değerlendirmelerde bulundu. Çalıştay sonucunda, Conkbayırı bölgesi için riskler, yanıt planları, olası senaryolar, tahliye planları ve tüm sürecin doğru ve etkili bir şekilde yürütülmesini organize edecek bir *Conkbayırı Yangın Risk Yönetim Planı* hazırlanmıştır.

Resim 2 İmar Planları ile Koruma Amaçlı İmar Plan'larında Plan Hükümlerinde Değişiklik Paydaş Toplantısı ve Conkbayırı Yangın Risk Yönetim Planı

Resim 3 Harp Sahasında Kalan Orman Alanlarının Islahı ve Sit Alanında Yangın Sonrası Müdahale Yöntemlerinin Geliştirilmesi- Anafartalar- Conkbayırı Bölgesi” Paneli

Yeni İmar Planları

2025 yılı içerisinde aşağıdaki alanlara yönelik koruma amaçlı imar planı çalışmaları başlatılmıştır:

- Kocadere Kamp Alanı
- Kabatepe Kamp Alanı
- Güneş Enerji Santrali Alanı

Bu kapsamda;

- Kurum görüşleri alınmış
- Halihazır haritalar hazırlanmış
- Jeolojik etüt çalışmaları tamamlanmıştır.

Tabela Tasarım Projesi

Tarihi Alan’daki köylerde kullanılacak yönlendirme ve bilgilendirme tabelalarının ortak bir mimari dil ve standart ölçülerle hazırlanması amacıyla **Tabela Tasarım Projesi** geliştirilmiştir.

Proje kapsamında;

- Yerel mimari doku ile uyumlu tasarım dili oluşturulmuş,
- Standart ölçü ve malzeme kriterleri belirlenmiştir.

1. Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonu Faaliyetleri

2025 yılı Koruma Komisyonu toplantı, karar ve tescil sayıları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Yıl	Toplantı Sayısı	Karar Sayısı
2025	15	164
Toplam	133	2116

Şekil 7 Koruma Komisyonu toplantı, karar ve tescil sayıları

2. Kamulaştırma Faaliyetleri

Kilye Koyu Ziyaretçi Ana Tanıtım ve Karşılama Merkezi, Kabatepe/Arıburnu/Conkbayırı Muharebe Alanı Tanıtım ve Ziyaretçi Karşılama Merkezi ile Yalova köyünde yapılacak yol kontrol ve denetleme istasyonu için kamulaştırma çalışmaları tamamlanmıştır. Büyükkemikli-Küçükkanafarta ile Büyükkanafarta-Küçükkanafarta arasında ulaşımı sağlayan yolların kamulaştırma çalışmalarına başlanılmıştır. 2025 yılı içerisinde toplam 37.066,28 m² taşınmaz kamulaştırılarak Başkanlığımız adına tescil edilmiştir.

Seddülbahir Kalesi ve Kocadere Kamp Alanının kullanımına ilişkin ilgili kurumlarla yazışmalar yapılarak protokoller hazırlanmıştır.

2025 yılı içerisinde;

- Kilye Ziyaretçi Tanıtım ve Karşılama Merkezi
- Kabatepe – Arıburnu / Conkbayırı Ziyaretçi Merkezi
- Yalova Köyü Yol Denetim İstasyonu

projeleri kapsamında kamulaştırma çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Toplam **37.066,28 m² taşınmaz** kamulaştırılarak Başkanlık adına tescil edilmiştir.

GES Projesi (Güneş Enerji Santrali)

Başkanlığımızın elektrik giderlerini düşürmek için başlatılan GES projesi için Yolağzı köyünde yaklaşık 25 dönümlük tapulama harici alanın tescili yaptırılarak Başkanlığımıza tahsisi gerçekleştirilmiştir. Projenin hayata geçirilmesi için Grup Başkanlığımızca Koruma Amaçlı İmar Planı çalışmalarına başlanılmış ve 30/05/2025 tarihinde UEDAŞ'a ait Lisansız Elektrik Başvuru Sistemine enerji müsaadesi için başvuru tamamlanmıştır. Gerekli izinlerin alınmasının ardından işe ait projelerin hazırlanmasına başlanılacaktır.

3. Yapı Denetim Faaliyetleri

Tarihi Alan'da gerçekleştirilen kaçak yapı uygulamalarına ilişkin Çanakkale İl Özel İdaresi bünyesinde Başkanlığımız personeline çalışmalar yapılmaktadır.

6546 sayılı Kanun'un "Yapıların denetimi, yıkılması, izin ve irtifak" başlıklı 8. Maddesi kapsamında; 11 taşınmaz üzerindeki kaçak yapılar tarihi alandan kaldırılmıştır.

4. Orman Alanlarına İlişkin Yapılan Faaliyetler

Çanakkale Valiliği'nin almış olduğu karar ile 30 Eylül 2025 tarihine kadar ormanlara giriş yasağı ile birlikte çeşitli noktalara Başkanlığımıza ait Foto kapanlar ile ayrıca insansız hava araçları ile önlem amaçlı takipler sürdürülmektedir.

Orman yangınlarını önlemek amacıyla;

- Foto kapan sistemleri
- İnsansız hava araçları
- Saha denetimleri

ile düzenli izleme faaliyetleri yürütülmektedir.

5. Projelendirme Faaliyetleri

❖ *Gazi Köylerde Şifa Çiçekleri Açıyor*

Gazi köylerde tıbbi aromatik bitki dikiminin yaygınlaştırılarak bitki deseninin çeşitlendirilmesi sonucunda tarımsal nüfusun ekonomik girdisinin yükseltilmesi, benzer uygulamaların artması sonucu toplumun dezavantajlı kesimlerine iş olanağı alternatifleri oluşturmuştur.

Proje kapsamında gazi köylerde **tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılması**

Resim 4 Gazi Köylerde Şifa Çiçekleri Açıyor Projesi

hedeflenmiştir.

Amaçlar:

- kırsal ekonomik kalkınmayı desteklemek
- alternatif tarımsal üretim modeli oluşturmak
- botanik turizmini geliştirmek

❖ *Tarihi Su Altı Parkı Kültür Mirasının Turizme Kazandırılması*

Boot Düsseldorf Fuar Katılımı

Boot Düsseldorf, Almanya'nın Düsseldorf şehrinde düzenlenen ve uluslararası denizcilik endüstrisinin en önemli organizasyonları arasında yer alan bir fuardır. 18–26 Ocak 2025 tarihleri arasında Düsseldorf fuar alanında gerçekleştirilen etkinliğe Başkanlığımız tarafından katılım sağlanmıştır. Fuar kapsamında kurulan stant alanı aracılığıyla Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nın uluslararası düzeyde tanıtımı gerçekleştirilmiş; bölgenin su altı kültürel mirası, dalış turizmi potansiyeli ve ziyaret olanakları hakkında ziyaretçilere kapsamlı bilgilendirmeler yapılmıştır. Ödüllü su altı fotoğrafçısı Alex Dawson tarafından fuarın ana holünde Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nı konu alan sunum gerçekleştirilmiş olup, söz konusu sunum katılımcılar tarafından yoğun ilgi görmüş ve bölgenin su altı mirasına yönelik uluslararası farkındalığın artmasına önemli katkı sağlamıştır.

Resim 5 Boot Düsseldorf Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı Standı

Antalya-Kemer Su Altı Günleri Fuar Katılımı

15–18 Mayıs 2025 tarihleri arasında Kemer’de düzenlenen Antalya-Kemer Su Altı Günleri etkinliğine Başkanlığımız tarafından katılım sağlanmıştır. Uluslararası düzeyde gerçekleştirilen organizasyonda farklı ülkelerden su altı sporları federasyonlarının temsilcileri, dalış turizmi sektörünün paydaşları, araştırmacılar ve su altı fotoğrafçıları bir araya gelmiştir.

Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı, söz konusu organizasyona su altındaki savaş mirası, batıkların tarihsel önemi ve bu mirasın korunarak dalış turizmine kazandırılması amacıyla oluşturulan Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı modeli kapsamlı biçimde anlatılmıştır.

Görsel materyaller, su altı görüntüleri ve bilimsel verilerle desteklenen etkileyici sunum, etkinliğe katılan federasyon temsilcileri, dalış operatörleri ve uluslararası sektör profesyonelleri tarafından büyük ilgiyle takip edilmiş; Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı’nın dünyada benzeri az bulunan bir **savaş mirası su altı parkı** olarak öne çıktığı vurgulanmıştır.

Resim 6 Antalya-Kemer Su Altı Günleri Fuarı

Doğayla Uyum ve Sürdürülebilir Kalkınma Paneli Katılımı

22 Mayıs 2025 tarihinde Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Biyoçeşitlilik Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÇOMÜ BIOM) tarafından, Uluslararası Biyoçeşitlilik Günü kapsamında “**Doğayla Uyum ve Sürdürülebilir Kalkınma Paneli**” düzenlenmiştir. Akademisyenler, kamu kurum temsilcileri ve çevre alanında çalışan uzmanların katılım sağladığı panele Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı adına konuşmacı olarak davet edilmiştir. Panel kapsamında gerçekleştirilen sunumda, Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nın yalnızca tarihî ve kültürel miras açısından değil, aynı zamanda denizel ekosistemlerin korunması, biyoçeşitliliğin sürdürülebilir şekilde yönetilmesi ve doğa ile uyumlu turizm anlayışının geliştirilmesi bakımından taşıdığı önem ele alınmıştır. Sunumda su altı kültürel mirasının

Resim 7 Doğayla Uyum ve Sürdürülebilir Kalkınma Paneli Katılımı

korunması ile doğal yaşamın sürdürülebilirliği arasındaki ilişki vurgulanmış; bölgedeki batıkların zaman içerisinde deniz canlıları için bir yaşam alanına dönüşmesi ve bu durumun biyoçeşitliliğe sağladığı katkılar örneklerle aktarılmıştır.

Etkinlik kapsamında Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'na yönelik uluslararası ilgiyi artırmak amacıyla katılımcılar arasında bir yarışma düzenlenmiş; yarışmayı kazanan katılımcılara Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nda dalış yapma imkânı hediye edilmiştir. Bu kapsamda yarışmayı kazanan yabancı dalıcılar, 22-27 Mayıs 2025 tarihleri arasında dalış gerçekleştirmek üzere Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'na davet edilmiştir.

Söz konusu faaliyet ile Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nın uluslararası dalış camiasında bilinirliğinin artırılması, yabancı dalıcıların bölgeyi doğrudan deneyimlemeleri ve Türkiye'nin su altı kültürel mirasının uluslararası platformlarda tanıtılması hedeflenmiştir.

Gelibolu Tarihi Su Altı Parkı Uluslararası Su Altı Fotoğraf Yarışması Ön Hazırlık Çalışmaları

Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nın ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını güçlendirmek amacıyla düzenlenmesi planlanan **Uluslararası Su Altı Fotoğraf Yarışması** öncesinde, 9–16

Haziran 2025 tarihleri arasında ön hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda ödüllü su altı fotoğrafçısı Alex Dawson ile birlikte ülkemizin önde gelen teknik dalıcıları ve su altı görüntüleme alanında uzman sualtı modellerinin katılımıyla saha çalışmaları yapılmıştır.

Gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nda yer alan batıkların ve su altı peyzajının fotografik açıdan en etkileyici noktaları belirlenmiş, yarışma için örnek çekimler gerçekleştirilmiş ve uluslararası standartlarda görsel içerik üretimi sağlanmıştır. Ayrıca yarışmanın konsepti, kategori başlıkları ve tanıtım materyallerine yönelik hazırlıklar değerlendirilmiş; yarışmanın uluslararası katılımcılar açısından daha geniş bir kitleye ulaşmasına yönelik stratejik planlamalar yapılmıştır.

Söz konusu ön hazırlık faaliyetleri sayesinde Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nın su altı mirasının etkileyici görseller aracılığıyla dünya kamuoyuna tanıtılması ve düzenlenecek yarışmanın uluslararası su altı fotoğrafçılığı camiasında güçlü bir ilgi oluşturması hedeflenmiştir.

❖ *Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı Uluslararası Sualtı Fotoğraf Yarışması (Gallipoli Wreck Fest)*

Başkanlığımız, ülkemizin ve bölgemizin turizm destinasyonlarını ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtmak amacıyla 29 Ağustos – 07 Eylül 2025 tarihleri arasında “Gallipoli Wreck Fest” temasıyla Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı Uluslararası Su Altı Fotoğraf Yarışmasını düzenlemiştir. Yarışmaya, hedef pazarlardaki alanında uzman ve bölgesinde tanınmış su altı fotoğrafçıları ve sualtı modelleri davet edilerek, bölgemizdeki dalış turizmi potansiyeli ile ilgili olumlu izlenimlerin doğrudan hedef kitlelere aktarılması sağlanmıştır.

Yarışma kapsamında Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nda yer alan savaş batıkları, tarihleri ve Çanakkale Savaşı'ndaki son anlarına dair taşıdığı hikâyelerle katılımcılara yalnızca bir dalış

deneyimi sunmakla kalmamış; teknoloji ve insana dayanan anlatıları sayesinde dalış yapanları bir asır öncesine, savaşın en şiddetli anına götürmüştür. Bu yönüyle yarışma, tarihî ve kültürel mirasın su altı deneyimi ile bütünleşmesini sağlamıştır.

Yarışma üç adet derin batık noktasında

Resim 8 Su Altı Fotoğrafi Yarışması

gerçekleştirilmiş; dünyaca ünlü ödüllü su altı fotoğrafçılarından oluşan jüri üyeleri ve sektörde saygın, öncü isimler olan ulusal ve uluslararası su altı fotoğrafçılarının katılımıyla yürütülmüştür. Yarışmanın sonunda, birçok kurum ve kuruluşun katılımıyla ödül töreni ve kapanış seremonisi gerçekleştirilmiş; etkinlik Gelibolu Tarihi Sualtı Parkı'nın uluslararası düzeyde tanıtılması, su altı fotoğrafçılığı alanında farkındalık yaratılması ve bölgemizin dalış turizmi cazibesinin pekiştirilmesi açısından önemli katkılar sağlamıştır.

❖ *30 Ağustos Saygı Dalışı*

Resim 9 Uluslararası Su Altı Fotoğraf Yarışması

❖ Türk Deniz Kuvvetlerine ait TCG Dumlupınar (D-6) denizaltısı, 4 Nisan 1953'te, I. İnönü denizaltısı ile Akdeniz NATO Blue Sea tatbikatındaki manevralarından dönerken Çanakkale Boğazı'nda "Naboland" adlı İsveç gemisiyle çarpışarak batmış, 81 Türk denizcisi şehit olmuştur. Bu faciyanın ardından 4 Nisan tarihi "Deniz Şehitlerini Anma Günü" ilan edilmiştir. Boğaz trafiğinin kapatıldığı tarihe denk gelmesi hem de eşsiz zaferlerimizin yaşandığı ağustos ayı olması sebebiyle 30 Ağustos 2025 yılında TCG Dumlupınar denizaltısına Başkanlığımız, Kuzey Deniz Saha Komutanlığı,

Donanma Komutanlığı ve Çanakkale Boğaz Komutanlığı koordinasyonunda "Saygı Dalışı" gerçekleştirilerek şehit denizcilerimizin anısına anlamlı bir plaket bırakılmıştır.

❖ *Tarihi Alan Topraklarında Zeytin Üretimi*

Eceabat'ta zeytin üretiminde karşılaşılan sorunlara yönelik yapılan istişareler sonucunda İçişleri Bakanlığı Sivil Toplum ile İlişkiler Müdürlüğüne derneklere verilen hibe programından

yararlanmak üzere proje ortağı olunmuştur. Projenin ilk ayağı olarak temel zeytin üreticiliği ile ilgili uzmanlarca Başkanlığımızın Kilye konferans salonunda 100 üyeye yakın katılımcıya eğitim verilmiştir. Ayrıca proje kapsamında her bir üyeye 10 adet olmak üzere toplamda 1000 adet zeytin kasası dağıtılmıştır. Proje kapsamında, İzmir Bornova Zeytin Araştırma Enstitüsüne teknik gezi gerçekleştirilmiştir ayrıca sahada uygulamalı budama ve bakım eğitimi ile proje sonlandırılmıştır.

Resim 10 Tarihi Alan'da Zeytin Yetiştiriciliği

6. Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Faaliyetleri

Çanakkale Muharebeleri'nin tarihini derinlemesine öğrenmek, araştırmak ve anlamak isteyenler için Çanakkale Muharebeleri Araştırma Merkezi ve Kütüphanesi, eşsiz bir bilgi kaynağı sunuyor. Tarih meraklılarının, akademisyenlerin ve öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik olarak tasarlanan bu merkez, Çanakkale Savaşları'na dair en kapsamlı yazılı ve görsel materyalleri bünyesinde barındırıyor.

Resim 11 Araştırma Merkezi

Merkezimizde, Çanakkale Savaşları ile ilgili kitaplar, makaleler, arşiv belgeleri, fotoğraflar, haritalar ve dijital kaynaklar yer almakta olup, yerli ve yabancı araştırmacıların bu önemli tarihi daha detaylı incelemesine olanak tanınmaktadır. Geniş bir arşiv koleksiyonuna sahip olan kütüphanemiz, tarihsel bilgilerin derinlemesine araştırılması için uygun çalışma ortamı sunuyor.

Ayrıca, düzenlenen seminerler, paneller ve sergilerle Çanakkale Muharebeleri hakkında farkındalığı artırmayı ve topluma tarih bilincini aşılmasını hedefliyoruz. Çanakkale Muharebeleri Araştırma Merkezi ve Kütüphanesi hem akademik çalışmalar yapanlara hem de bu eşsiz tarihi yakından tanımak isteyen tüm ziyaretçilere haftanın 7 günü 8.30-19.00 saatleri arasında açıktır.

Araştırma Merkezinde hem yetişkinlere hem de çocuklara yönelik etkinlikler yapılmaktadır. (“Tarih Koruyucuları Atölyesi”, “Tarih Koruyucuları Keşifte”, “Karagöz Gösterisi”, “Barışın İzinde (P4C)”, “Kitap Buluşması”, “Belgesel Gösterimi”, “Tarih Buluşmaları”, “Salı Sohbetleri”, “Robotik Kodlama ile Çanakkale”, “Müzenin Kuklası”, Müzede Bir Masal Gecesi” ve “Önemli Gün ve Haftalar (Çalıştay-Panel-Anma Program vb.) gibi etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

Çanakkale Muharebeleri Özel Arşivinde, başta ATATÜRK olmak üzere 1915 yılından günümüze ulaşan imzalı orijinal *belgeler, emirler, raporlar, hatıralar, günlükler, mektuplar, kartpostallar, gazete nüshaları, mecmualar, haritalar, mimari planlar, fotoğraflar, propaganda kartları, pullar, zarflar ve kartvizitler* gibi Çanakkale Muharebeleri özelinde birçok tarihi eser bulunmakta ve kamuoyuna sunulmaktadır.

Araştırma Merkezi Kütüphanesi, Çanakkale Muharebeleri konulu 16 dilde yazılmış 10 bine yakın kitap ve süreli yayın bulunmaktadır. 2025 yılında araştırmacıların hizmetine sunulmak üzere toplam 163 adet yerli ve yabancı kitap alımı gerçekleştirilmiştir.

Resim 12 Araştırma Merkezi Kütüphanesi

Çanakkale Muharebeleri 'ne dair birçok kitap ve süreli yayını barındırmasının yanı sıra Çanakkale ile ilgili farklı konularda eserler de içermektedir.

Arşiv Belgeleri, Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezinde Çanakkale Muharebeleri ile ilgili mektup, harita, kroki, fotoğraf, fotoğraf albümü, kartpostal, pul, kartvizit, Osmanlıca ve İngilizce belge vb. dahil olmak üzere tarihsel değeri olan yaklaşık 4.634 adet arşiv materyali yer almaktadır. Bu belgelerden toplam 550 adetinin Osmanlıcadan Türkçeye ve İngilizceye çeviri işi tamamlanarak üç ciltlik dijital kitap hazırlanmıştır. Belge çevirileri halen devam etmektedir. Belge çevirileri halen devam etmektedir. Araştırma Merkezi arşivi bünyesinde yer alan belgeler konulara ayrılarak çevirileri yapılmaya ve seri halinde dijital katalog olarak yayımlanmaya ve CASAMER web adresinde erişime açılmaya başladı.

Otomasyon Sistemi ve Envanterleme Çalışmaları

Arşiv materyallerinin teknik iş ve işlemleri kapsamında; dijitalleştirme, kataloglama, envanterleme ve koruma çalışmalarına yönelik düzenli veri girişi ve kalite kontrol süreçleri devam etmektedir. Özel arşiv odasına ve okuma salonlarına ortamın bağıl nemini ve sıcaklığını ölçen ve bu kayıtları düzenli olarak tutan Datalogger'lar yerleştirildi.

Resim 13 Dijitalleştirme, Kataloglama ve Sınıflama

Eserler araştırmacı otomasyon sistemine paralel olarak ilgili RFID ve demirbaş etiketi ile eşleştirilerek özel arşive yerleştirildi ve envanterleme çalışmaları tamamlandı.

ÇANAKKALE SAVAŞLARI ARAŞTIRMA MERKEZİ	
ENVANTER LİSTESİ	
Materyal Türü	Adeti
Zarf	23
Harita	89
Belge	1215
Dergi	1524
Propaganda Kartları	83

Harp günlüğü	8
Bilet	6
İllüstrasyon	15
Kitap	6027
Kartpostal	303
Foto kartpostal	266
Çerçevesiz fotoğraf	37
Kartvizit	20
Pul	277
Albüm	38
Film	83
Gazete Küpürü	39
Fotoğraf	872

Şekil 8 Envanter Listesi

Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Arşivi Dijitalleştirme, Kataloglama ve Sınıflama

Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezinde mevcut kullanılmakta olan LIBRID sistemine Araştırma Merkezine yeni kazandırılan kütüphane ve arşiv envanterinin eklenmesi için gerekli olan dijitalleştirme, kataloglama, sınıflama ve teknik işlemlerinin yapılmasına yönelik hizmet alımı işi tamamlanmıştır.

Resim 14 Dijitalleşme, Kataloglama ve Sınıflama

	Kataloglama	Dijitalleştirme
Belge	19	56
Foto	38	71
Foto Kartpostal	2	4
Gazete Küpürü	20	42
Harita	13	14
İllüstrasyon	15	24
Kartpostal	1	2
Kartvizit	1	1
Kitap (Kısmi Tarama)	688	5631
Süreli Yayın	250	7800
Kitap (Tam Tarama)	123	28095
Türkiye İstiklal ve Hürriyet Mücadeleleri Tarihi	1	621
İkdam	1	606
Tanin	1	960
Toplam	1173	43927

Şekil 9 Dijitalleştirme ve Kataloglama Çalışması

Akademik Çalışmalar,

- Toplum ve Kültür Araştırmaları Derneği (TOK AD)’nin 10-12 Ekim 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen “7. Uluslararası Toplum ve Kültür Araştırmaları Sempozyumu”na “Feridun Fazıl Tülbentçi’nin Eserlerinde Çanakkale Muharebeleri ve 18 Mart Zaferinin  yk s  adlı Radyo Tiyatrosu” bildirisi kabul edilmiştir.
- 06-07 Kasım 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen “Uluslararası Edebiyat, Dil- ve Eğitim Araştırmaları Sempozyumu” “I. Dünya Savaşı’nda Görsel Propaganda Nesnesi ‘ikolata Kartları’ Serisinde Anlatı ve İdeolojik Kurgu” adlı bildirisi kabul edilmiştir.
- “110. Yılında Zaferin Yerel Belleği: anakkale Yerel Basınında Çanakkale Savaşları Algısı (1915-55)” adlı Bilimsel Araştırma Projesi yürütülmektedir. Proje aynı zamanda TÜBİTAK projesi olarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda Çanakkale Muharebelerine yönelik 1915-1955 tarihleri aralığındaki süreli yayınlar Milli Kütüphane ve diğer kütüphanelerden taranmış ve arşivlenmiş olup gazete ve dergilerde yer alan edeb  ve fikr  içerikler bilimsel doğrultuda çalışılmaktadır.
- TÜBİTAK 4004 – Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Programı kapsamında ‘Tarih

---

Koruyucuları' adlı proje başvurusu yapılmıştır. Proje, tarihî ve kültürel mirasın korunmasında bilimsel bilginin kullanımı ile farkındalık ve eğitim faaliyetlerini kapsamaktadır.

- Tarihî belgelerin çevirisi ve değerlendirilmesi çalışmaları kapsamında, “The Last Cruise of the Majestic” adlı tarihî ve kültürel belge niteliği taşıyan İngilizce eserin Türkçeye kazandırılması ve akademik olarak incelenmesi amacıyla bir çalışma başlatılmıştır. Söz konusu eser, Çanakkale Cephesi'nde batırılan HMS Majestic zırhlısının son seferine dair tanıklıkları içermesi bakımından, deniz savaşlarına ilişkin birincil kaynak niteliği taşımakta ve savaşın çeşitli yönlerine dair değerli bilgiler sunmaktadır.

Araştırma Merkezi'nde Düzenlenen Etkinlikler ve Atölye Çalışmaları Tarih Buluşmaları

Çanakkale Muharebeleri ve Gelibolu Tarihi Alanı ile ilgili en güncel araştırmalar, artık “Tarih Buluşmaları” ile meraklılarıyla buluşuyor! Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen bu etkinlikler, tarihe ilgi duyan herkesi bir araya getirmektedir. Araştırmacıların, tarihçilerin ve akademisyenlerin gerçekleştirdiği sunumlar ve konuşmalar, Çanakkale Muharebelerine dair yeni bulguları, farklı bakış açılarını ve derinlemesine analizleri keşfetme fırsatı sunmaktadır. Gelibolu Yarımadası'nın tarihi, savaş stratejileri, askeri teçhizatlar ve muharebelerin etkileri üzerine yapılan araştırmaların paylaşıldığı bu buluşmalarda, katılımcılar hem bilgi edinip hem de bu büyük tarihi olayı daha yakından anlamalarını sağlamaktadır. Tarih Buluşmaları, yalnızca tarih profesyonellerini değil, Çanakkale ruhunu derinlemesine hissetmek isteyen herkes için kapıları açıktır.

2025 yılında Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi'nde 254 adet etkinlik gerçekleştirilmiş olup 6.306 kişi katılım sağlamıştır.

Resim 15 Tarih Buluşmaları

Kitap Buluşmaları

2025 yılında Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi'nde 2 adet Kitap Buluşması etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Önemli Gün ve Haftalar (Çalıştay-Panel-Anma Programı)

2025 yılı içerisinde Araştırma Merkezi'nde önemli gün, haftalar ve anma programları kapsamında gerçekleştirilen çalıştay, panel, söyleşi etkinliklerinde alanında yetkin konuşmacılar ve katılımcılar ağırlandı.

2025 yılında Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi'nde 6 adet önemli gün ve hafta (çalıştay- panel- anma programı) etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Resim 16 Kitap Buluşması

Salı Sohbetleri

Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi'nde kültüre ve farklı disiplinlere dair paylaşımlar gerçekleştirilmektedir. Çanakkale Muharebeleri, Gelibolu Tarihi Alanı ve Çanakkale'nin sadece askeri boyutlarıyla değil, psikoloji, ekonomi, sosyal hayat, edebiyat, sanat, mühendislik ve kültürel miras gibi çok yönlü perspektiflerle ele alındığı bu etkinlikler, şehrin tarihi ve kültürel kimliğini anlatmayı amaçlamaktadır.

Davet edilen uzman konuşmacılarla, her hafta farklı bir konuyu derinlemesine inceleyerek katılımcılara zengin bir öğrenme deneyimi sunuyor. Çanakkale kent kültürüne dair önemli unsurlar da bu sohbetlerde tartışılarak, şehrin mirası ve değerleri katılımcılara aktarılmaktadır.

Resim 17 Salı Sohbetleri

Tarih Koruyucuları Atölyesi

Gelecek nesillere Çanakkale Muharebeleri'nin ve Çanakkale kahramanlarının mirasını aktarmak amacıyla düzenlenen Tarih Koruyucuları Atölyeleri, çocukların erken yaşlarda bu değerleri öğrenmesini ve içselleştirmesini hedefliyor. Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi çocuk bölümü ve merkezin tüm alanlarında, 4-6 ve 7-10 yaş gruplarına özel olarak hazırlanan bu atölye çalışmaları, çocukların yaş seviyelerine uygun içeriklerle sunuluyor.

Başkanlık tarafından belirlenen temalar doğrultusunda, her etkinlikte farklı bir Çanakkale Savaşı kahramanı, savaş sırasında yaşanmış önemli bir olay veya Çanakkale Tarihi Alanı'nda yer alan anlamlı bir mekân; yaratıcı oyunlar ve eğlenceli etkinlikler aracılığıyla çocuklara tanıtılmaktadır. Bu atölyeler, çocuklara hem eğitici hem de keyifli bir deneyim sunarak, tarihe dair farkındalık kazanmalarını sağlıyor.

Tarih Koruyucuları Atölyeleri ile Çanakkale ruhunu çocuklarımıza aktararak, onları geleceğin tarih koruyucuları olarak yetiştirmelerini sağlamayı amaçlamaktadır.

Resim 18 Tarih Koruyucuları Atölyesi

Robotik Kodlama ile Tarihi Alan

Araştırma Merkezi'nin çocuk bölümünde cumartesi günleri 7-10 yaş aralığındaki çocuklar için robotik kodlama atölyesi düzenlenmektedir. Atölye kapsamında çocuklara Çanakkale Muharebeleri'nde kullanılan araçlar kodlama ile öğretilmektedir.

Resim 19 Robotik Kodlama Atölyesi

Müzedede Bir Masal Gecesi

Müzedede Bir Masal Gecesi ile çocukları Çanakkale kahramanlarının ilham verici hikayeleriyle buluşturuyoruz! Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi'nin çocuk bölümünde düzenlenen bu özel etkinlikte, 4-12 yaş arası çocuklar Çanakkale kahramanlarına dair yaşanmış olaylar hakkında masallar dinleyerek tarih dolu bir akşam geçirmektedir.

Resim 20 Müzedede Masal Gecesi Atölyesi

Masal anlatımları, çocukların hayal gücünü geliştirirken, Çanakkale'nin kahramanlık destanlarını onların dünyasına uygun bir şekilde sunuyor. Bu etkinlik, tarih bilincini erken yaşta kazandırarak çocukların Çanakkale ruhunu ve değerlerini öğrenmelerine yardımcı olmaktadır.

Müzenin Kuklası

Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi'nin çocuk bölümünde düzenlenen bu etkinlikte, sevimli kukla Tarçın ve onun bilge babaannesi, Çanakkale kahramanlarını çocukların hayal dünyasında canlandırılması sağlanmaktadır.

Kukla karakteri Tarçın, sadece masal anlatmakla kalmayıp, çocukların tarih ile duygusal bir bağ kurmasını sağlayarak öğrenme sürecini interaktif hale getirmektedir. Kuklanın sıcak ve eğlenceli dili, Çanakkale'nin kahramanlarını çocuklara en anlaşılır ve keyifli şekilde tanıtırken, aynı zamanda onların tarih bilincini güçlendirmektedir. Tarçın'ın anlatımları, çocukların hayal gücünü canlandırarak Çanakkale ruhunu anlamalarına ve tarihe dokunmalarına yardımcı olur.

Resim 21 Müzenin Kuklası Atölyesi

Hacivat Karagöz Gölge Oyunu

Çocuklar, Karagöz ve Hacivat figürlerinin eğitici ve eğlendirici değerlerinden yararlanıyor. Çocuklar bu geleneksel Türk gölge oyunu ile hikayeler öğrenebilir, kültürel mirası keşfedebilir ve öğrenirken eğlenebilirler.

Resim 22 Hacivat Karagöz Gölge Oyunu Atölyesi

Türk kültüründe Karagöz ve Hacivat figürleri önemlidir. Bu nedenle kültürümüze ait değerlerimizi de canlı tutmak amacıyla Ramazan aylarında 4-10 yaş arası çocuklara akşam saat 21.00'de Hacivat ve Karagöz gölge oyunu etkinliği düzenlenmektedir. 2025 yılı içerisinde toplam 4 adet etkinlik düzenlenmiş, 175 çocuk katılım sağlamıştır.

Barışın İzinde P4C Atölyesi

Barışın İzinde (P4C) etkinliğimizde çocukları ile Çanakkale Savaşları'nda önemli kahraman ve olaylar üzerine bir anlatım ve sorgulama yapılmaktadır. Çocuklar tarihsel olaylar ile empati ve bağ kurarak fikirlerini sunmaktadır.

Resim 23 Barışın İzinde P4C Atölyesi

Belgesel Gösterimi

2025 yılında Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi'nde 5 adet Belgesel Gösterimi etkinliği gerçekleştirilmiş olup etkinliğe yaklaşık 150 izleyici katılım sağlamıştır.

Resim 24 Tarihi Belgesel Gösterimleri

Tarih Koruyucuları Keşifte (Seddülbahir Kalesi – Değirmen Mevkii)

Tarih Koruyucuları, Seddülbahir Kalesi'ni ve Değirmen Mevkii'ni keşfetmiştir. Kaleyi, müzeyi, bonetleri ve tarihi alanları keşfederken Çanakkale Muharebeleri'nin önemi ve rol alan kahramanlarını öğrenmişlerdir.

Resim 25 Tarih Koruyucuları Keşifte Atölyesi

Arşivciliğin Dünü, Bugünü ve Yarını Programı

Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi bünyesinde yer alan arşiv belgelerinin bilinirliğinin artırılması, Çanakkale Muharebelerine yönelik arşiv faaliyeti yürüten çeşitli kurumların katılımlarıyla Arşivciliğin Dünü, Bugünü ve Yarını Programı gerçekleştirilmiştir.

Resim 1 Arşivciliğin Dünü, Bugünü ve Yarını Programı

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı, İstanbul Deniz Müzesi Komutanlığı, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi uzman ve akademisyenlerinin katılımlarıyla program gerçekleştirilmiştir. Program içeriğinde arşiv nedir, arşivciliğin kültürel mirasa etkisi, Çanakkale 19. Yy. nüfus politikası, arşiv belgelerinde Çanakkale Muharebeleri evrakları gibi konular ele alınmıştır.

Çanakkale Boğaz Tahkimat Durumu ve Çanakkale Muharebeleri Öncesinde Savunma Düzeni

111. Yılında 3 Kasım 1914 Osmanlı Seferberliği, Deniz ve Kıyı Savunmasında İlk Safha, 3 Kasım Çanakkale'nin İlk Şehitleri'ni anma günü kapsamında program düzenlenmiştir. Programa Milli Savunma Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ahmet ÖZCAN, Doç. Dr. Mehmet KORKMAZ ve Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi'nden Doç. Dr. Barış BORLAT konuşmacı olarak katılmıştır. Programda Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na giriş süreci, Çanakkale Boğaz Tahkimat durumu ve Çanakkale Muharebeleri öncesinde savunma düzeni anlatılmıştır.

Resim 26 Çanakkale Boğaz Tahkimat Durumu ve Çanakkale Muharebeleri Öncesinde Savunma Düzeni

Şahin Aldoğan Anma Programı

Çanakkale Muharebelerinin bilinmesinde önemli bir yeri bulunan yerel tarihçi Şahin ALDOĞAN ölüm yıl dönümünde gerçekleştirilen program kapsamında anılmıştır.

Resim 27 Şahin Aldoğan Anma Programı

Derinlerden Yankılanan Ezgiler

Gelibolu Tarihi Su Altı Parkı batıkları ve Çanakkale Muharebeleri'nde batan batıklar Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü sanatçıları tarafından farklı ezgilerle anlatılmıştır.

Resim 28 Çanakkale Boğaz Tahkimat durumu ve Çanakkale Muharebeleri Öncesinde Savunma Düzeni Paneli

Gençlerle Çanakkale Ruhu Paneli

Çanakkale Muharebeleri'nde yaşanan olaylar ve bilgiler lise öğrencilerinin sunumlarıyla gerçekleşen panelde anlatılmıştır.

Resim 29 Çanakkale Ruhu Paneli

Çanakkale Kara Muharebeleri 110. Yıl Paneli

Çanakkale Kara Muharebeleri 110. Yılında gerçekleşen panel programıyla ele alınmıştır.

Resim 30 Çanakkale Kara Muharebeleri 110. Yıl Paneli

Geçmişten Geleceğe Disiplinler Arası Bakışla Çanakkale Savaşı Paneli

Çanakkale Muharebeleri'nde yaşanan olaylar farklı konu başlıklarında değerlendirilerek gerçekleştirilmiştir. Geçmişten Geleceğe Disiplinler Arası Bakış temasıyla gerçekleştirilen programa alanında uzman akademisyenler katılmıştır.

Resim 31 Geçmişten Geleceğe Disiplinler Arası Bakışla Çanakkale Savaşı Paneli

Okulların Ziyaretleri

Yıl içerisinde ilkokul, ortaokul, lise ve üniversite kademelerinde çeşitli okullar ve sınıflar Araştırma Merkezi'ni ziyaret etmişlerdir. Merkez bünyesinde yer alan müze, kütüphane, arşiv bölümleri öğrencilere anlatılarak Çanakkale Muharebeleri ve Araştırma Merkezi faaliyetlerine yönelik bilgi verilmiştir.

Resim 32 Okul Ziyaretleri

B. RESTORASYON, KONSERVASYON, PROJE VE YAPIM, BAKIM, ONARIM FAALİYETLERİ

Başkanlığımızca Tarihi Alan'da restorasyon, mimari proje, yapım, bakım ve onarıma yönelik proje ve uygulama ile müzecilik faaliyetlerinden 37 adedi tamamlanmış olup, 6 adet çalışma devam etmektedir. Aşağıdaki tablolarda ayrıntıları belirtilmiş ve yapılan işlere ilişkin bazı örnek görseller paylaşılmıştır.

1. Tamamlanan Restorasyon, Yapım, Mimari Proje ve Bakım – Onarım ve Müzecilik Faaliyetlerine Yönelik Proje ve Uygulamalar

A) Tamamlanan Plan-Proje Faaliyetleri

1- Restorasyona Yönelik Proje Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	İbrikçe 1-2 Şehitliklerinin Uygulama ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması İşİ
2	Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Restorasyon Tadilat Projesi

2- Mimari ve Yapım-Bakım ve Onarıma Yönelik Proje Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Akbaş Şehitliği Kontrol Noktası Projelendirmesi
2	Küçükkanafarta Balıkçı Barınakları Projesi
3	Kocadere Kamp Alanı Çevre Düzenleme Projesi
4	Şahin ALDOĞAN Mezar Tasarım Projesi
5	Conkbayırı Mevkii Harita Proje Hizmeti

B) Tamamlanan Uygulama Faaliyetleri

1- Restorasyona Yönelik Uygulamalar

Sıra No	İşin Adı
1	Top Mevzileri Çevre Düzenleme İşİ
2	Tarihi Alanda Yer Alan Bronz Heykellerin Konservasyonu
3	Tarihi Alanda Yer Alan Kitabelerin Bakım-Onarım İşİ
4	İbrikçe 1-2 Şehitliklerinin İhyası

5	Bigalı Kalesi Beden Duvarları Onarım İşi
6	Topraklıdere Şehitliği Çevre Düzenleme Uygulama İşi
7	Tarihi Alan Kabalak Taşı Temini
8	Soğanlıdere Şehitliği Çevre Düzenleme İşi

2- Yapım-Bakım ve Onarıma Yönelik Uygulama Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Şehitler Abidesi Projektörlerinin Yenilenmesi İşi
2	Mecidiye Tabyası 2. Kısmi Çevre Düzenleme İşi
3	Şehitler Abidesi Kısmi Bakım-Onarım İşi
4	Balıkçı Barınakları Temel Uygulaması
5	Anadolu Hamidiye Tabyası Yangın Önlem Çalışmaları
6	Tarihi Alanda Yer Alan Yol Kenarı Hendeklerinin Temizliği
7	Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Su Deposu Temini
8	Yol Ağı Yapım İşi
9	Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi Asansör Kuyuları Yalıtımı
10	Şehitler Abidesi Camii Bakım İşi
11	Şehitler Abidesi Giriş Çıkış Kapılarına Kontrol Binaları Yapılması
12	Tarihi Alan Yol Hattı Menfez Temizliği
13	Bigalı Köyü Meydan Bağlantı Yolu Yapımı
14	Kabatepe Orman Kampı Bakım Çalışmaları
15	Anadolu Hamidiye Tabyası Elektrik Altyapısı ve Çevre Aydınlatma İyileştirme İşi

3- Müzecilik Faaliyetlerine Yönelik Uygulamalar

Sıra No	İşin Adı
1	Alçıtepe Canlandırma Sahası Mankenlerin Bakım Hizmeti Alımı
2	Hilal-i Ahmer Canlandırma Alanı Bakım Çalışmaları
3	Tarihi Alanda Yer Alan Uçak Maketlerinin Bakımı
4	Şehit Bilgi Kapısı Projesi Arşiv Çalışması
5	Hilal-i Ahmer Hastane Sergisi Çadır ve Çuval Temini

6	Mustafa Kemal Yolu Değirmeni Yelken Bezi Alımı
7	Şehit Bilgi Kapısı Milli Savunma Bakanlığı Belgelerinin Çeviri Hizmeti

A) Devam Eden Proje Faaliyetleri

A. Mimari ve Yapım-Bakım ve Onarıma Yönelik Proje Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	16 Adet Sivil Mimari Örneği Yapının Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projelerinin Hazırlanması İşi

B) Devam Eden Uygulama Faaliyetleri

1- Restorasyona Yönelik Uygulama Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Küçükkanafarta Köyü Osmanlı Mezarlığı İhyası
2	Anadolu Hamidiye Tabyası 9-10 Numaralı Bonetlerinin Restorasyonu ve Kıyı Koruma Yapısı Yapımı

2- Yapım-Bakım ve Onarıma Yönelik Uygulama Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Conkbayırı-Kocaçimentepe Arasında Kalan Su Hattının Yenilenmesi ve Su Deposu Yapımı
2	Conkbayırı Yangın Tahliye Yolu Yapım İşi

3- Müzecilik Faaliyetlerine Yönelik Uygulamalar

Sıra No	İşin Adı
1	Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi Teşhir Tanzim Hizmet İşi

2. Yapılması Planlanan Restorasyon, Yapım, Bakım ve Onarıma Yönelik Proje ve Uygulamalar

A. Yapılması Planlanan Plan-Proje Faaliyetleri

1- Restorasyona Yönelik Proje Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Hasanpaşa Çeşmesi Tadilat Restorasyon Projesi Hazırlama İşi
2	Küçükanaftarta Köyü ve Kilitbahir'de Yer Alan Hamamların Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon Projelerinin Hazırlanması İşi

2- Mimari ve Yapım-Bakım ve Onarıma Yönelik Proje Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Kilye Ziyaretçi Karşılama Merkezi Projelerinin Hazırlanması
2	Conkbayırı Tören Alanı Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması
3	Tarihi Alan Tuvaletleri İçin Tek Tip Proje Hazırlanması

B. Yapılması Planlanan Uygulama Faaliyetleri

1- Restorasyona Yönelik Proje Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Hasanpaşa Çeşmesi Restorasyonu

2- Yapım-Bakım ve Onarıma Yönelik Uygulama Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Anadolu Hamidiye Tabyası Hangar Yapısı Tamirâtı
2	Kabatepe Orman Kampı Alt Yapı Çalışmaları
3	Kilye Araç Yıkama İstasyonu Altyapı Yapım İşi

4	Tarihi Alan Tuvaletlerinin Yenilenmesi (Mecidiye Tabyası)
5	Tarihi Alan Bayrak Direklerinin Bakımı

3- Müzecilik Uygulama Faaliyetleri

Sıra No	İşin Adı
1	Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi Bakım-Onarım ve Yenileme Çalışmaları
2	Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Kısmi Bakım, Onarım ve Restorasyon İşİ
3	Hilal-i Ahmer Hastane Sergisi Bakımı
4	Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi Otonom Gazlı Söndürme Sistemi Yapımı

Restorasyon, Yapım, Bakım–Onarım ve Müzecilik Faaliyetlerine Yönelik Proje ve Uygulamalardan Bazı Görseller

A-) Tamamlanan İşler

Sıra No	İşin Adı	Gerçekleşme Yüzdesi
1	Top Mevzileri Çevre Düzenleme İşİ	%100

Sıra No	İşin Adı	Gerçekleşme Yüzdesi
2	Şehitler Abidesi Projektörlerinin Yenilenmesi İşİ	%100

Sıra No	İşin Adı	Gerçekleşme Yüzdesi
3	Yol Ağı Yapım İşi	% 100

Yapımı Tamamlanan Toplam Yol Uzunluğu 27.56 Km (27+560 Km)

Yapımı Planlanan Toplam Yol Uzunluğu 44.14 Km (44+140 Km)

Yapımı Tamamlanan Toplam Yol Uzunluğu 27.56 Km (27+560 Km)

Yapımı Planlanan Toplam Yol Uzunluğu 44.14 Km (44+140 Km)

Sıra No	İşin Adı	Gerçekleşme Yüzdesi
4	Bigalı Köyü Meydan Bağlantı Yolu Yapımı	%100

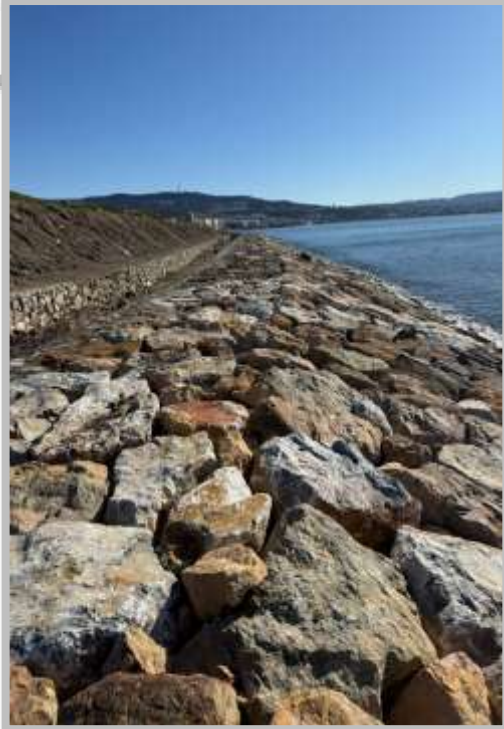
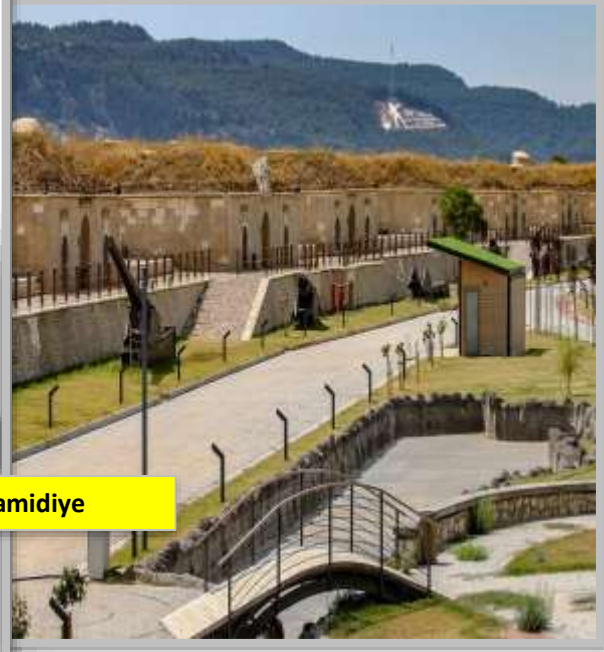
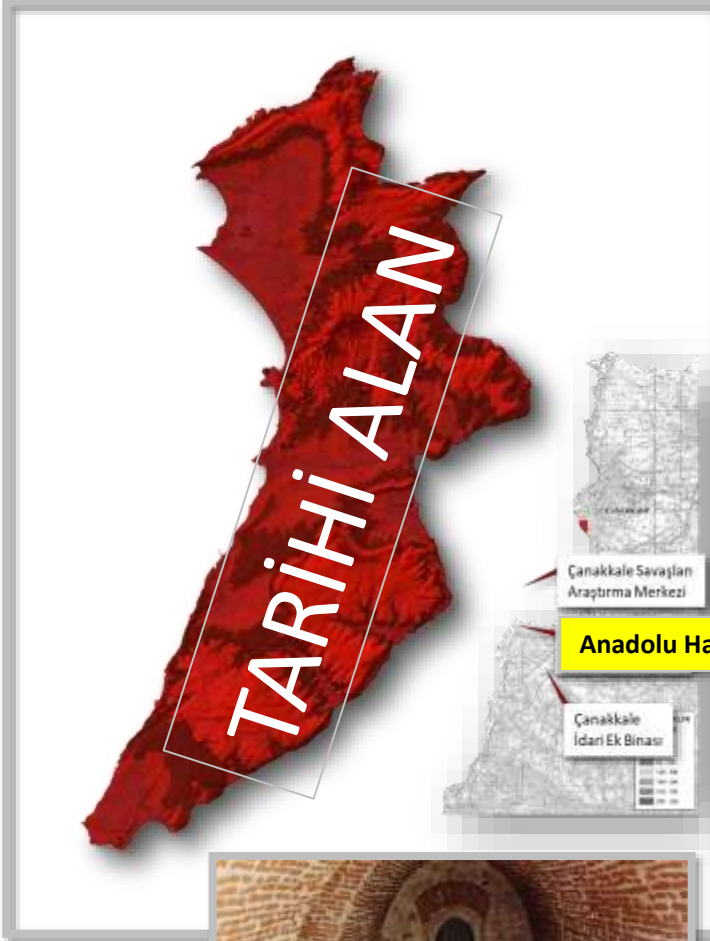

B-) Devam Eden İşler

Sıra No	İşin Adı	Gerçekleşme Yüzdesi
1	Küçükkanafarta Türk Mezarlıklarının İhyası	%99

Sıra No	İşin Adı	Gerçekleşme Yüzdesi
2	Anadolu Hamidiye Tabyası 9-10 Numaralı Bonetlerinin Restorasyonu ve Kıyı Koruma Yapısı Yapımı	%75

C. TARİHİ ALAN'DA SÜREKLİLİĞİ OLAN HİZMETLER

- Tarihi Alan'da gayrimeskun mahallerde yer alan şehitliklerde ve ziyaret noktalarında 5 vakit ezan okunmaktadır.
- Abide, tabyalar, şehitlikler, anıt ve diğer ziyaretçi noktalarında düzenli olarak peyzaj ve basit bakım onarım işlemleri yürütülmektedir.
- Başkanlığımız bünyesinde bulunan dal parçalama ve öğütme makinesi ile Tarihi Alan'da köylüler tarafından kontrolsüz ateş yakılmasının önüne geçilmesi için ücretsiz olarak hizmet sağlanmaktadır.
- Şehitler Abidesi'nde ve Tarihi Alan'daki tüm şehitliklerde kullanılmak üzere gerekli süs bitkilerinin üretimi için seracılık faaliyeti devam etmektedir.
- Tarihi Alan'da bulunan tesisatların tamir, bakım ve onarım çalışmaları devam etmektedir.
- Tarihi Alan içerisinde yer alan elektrik hatları, trafolar, su pompa istasyonları vb. yerlerin periyodik bakımları ile arızalar sonucu bakım ve onarımları çalışmaları yapılmaktadır.
- Şehitliklerin temizliğinin yanı sıra yol kenarlarının temizlik ve bakımları ile Tarihi Alan içerisinde yer alan 8 adet gazi köy ile yerleşim alanları Tarihi Alan sınırı dışında kalan Eceabat'ta bulunan 4 adet köyün de düzenli olarak çöpleri Başkanlığımızca toplanmaktadır.
- Tarihi Alan'da yer alan 72 noktada; 1.570.000 m² bitkisel ve yapısal peyzaj alanında sürekli olarak hizmet verilmekte ve düzenli olarak bakım onarımı yapılmaktadır.
- Başkanlığımız, Tarihi Alan bünyesinde yer alan güvenlik personeli ile Tarihi Alan'da güvenlik ve koruma çalışmaları devam etmektedir.
- Tarihi Alan sınırları içinde yer alan şehitlik, müze, tabya vb. ziyaretçi noktalarında sulama, biçim, budama, ilaçlama, gübreleme, diri örtü temizliği, form verme ve bitki dikimi vb. işler yürütülmektedir.
- Türkiye genelinde başlatılan "Sıfır Atık Projesi" Tarihi Alan sınırları içerisinde bulunan ziyaret noktaları, müzeler ve idari binalarda hayata geçirilmiştir. Kilye Ana Hizmet Binası, ÇDTM ve Anadolu Hamidiye Tabyası için "Sıfır Atık Belgesi" alınmıştır.
- ÇDTM ve Şehitler Abidesi'nde oluşan atıksular bahse konu noktalarda bulunan paket tip biyolojik atıksu arıtma tesislerinde arıtılarak deşarj edilmektedir. Söz

konusu tesislere “Çevre İzni Belgesi” alınmış olup tesislerden mevzuat gereği 2 ayda bir kez olmak üzere iç izlemeye esas numune alınmaktadır.

- Tarihi Alan sınırları içerisinde bulunan arıtma tesislerinin teknik sebepler nedeni ile çalıştırılmadığı dönemlerde oluşan atıksuların bertaraf edilebilmesi için Eceabat Belediye Başkanlığı ile Başkanlığımız arasında “Eceabat Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisinin Kullanımı” ile ilgili protokol düzenlenmiştir.

Resim 33 Tarihi Alan'da Sürekliliği Olan Hizmetler

D. TÖREN VE ETKİNLİK FAALİYETLERİ

Başkanlığımız tarafından Çanakkale Muharebeleri'nin 110. yılı kapsamında düzenlenen 27 adet tören, etkinlik ve önemli ziyaretlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1. Tören ve Etkinlik Faaliyetleri

Aşağıdaki listede Alan Yönetimi ve Tanıtım Grup Başkanlığının tanıtımına katkı sağlayan tüm sergi, müze açılışı, tören ve etkinlik faaliyetlerine yer verilmiştir.

9 OCAK ETKİNLİKLERİ	
1	9 Ocak 1916 İtilaf Devletlerinin Gelibolu Yarımadası'nı Tahliyesi- Seddülbahir Töreni
18 MART ETKİNLİKLERİ	
2	18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferinin 110. Yılı Töreni
23 NİSAN ETKİNLİKLERİ	
3	23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı Etkinliği
24-25 NİSAN ETKİNLİKLERİ	
4	24 Nisan Çanakkale Kara Muharebeleri'nin 110. Yıl Dönümü Anma Günü Törenleri
10 AĞUSTOS ANAFARTALAR ZAFERİ ETKİNLİKLERİ	
5	10 Ağustos Anafartalar Zaferi Anma Töreni
DİĞER ETKİNLİKLER	
6	Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Özel Konser Programı
7	3 Kasım 1914 Çanakkale'nin İlk Şehitleri Anma Töreni
8	57. Alay Vefa Yürüyüşü
9	Uluslararası Çanakkale Savaşları Sempozyumu
10	ICOMOS Uluslararası Müzeler Haftası
11	Gökyüzüne Yazılan Kahramanlık: Hava Şehitleri Soğanlıdere'de
12	Trakya Kariyer Fuarı
13	Kanlı Bomba Anıt Açılışı
14	Şehitlere Saygı Yürüyüşü
15	Çanakkale'nin Kanatları Konulu Çalıştay
16	Anadolu Hamidiye Tabyası Kültür Parkı Müzesi – Hangar Binası Etkinlikleri
17	Küçük Neferlerle Arkeoloji Havuzunda Kazı Etkinliği
18	Cumhurbaşkanlığı 6. Uluslararası Yat Yarışları
19	14. Çanakkale Bisiklet Turu Şehitlere Saygı Sürüşü
20	Uluslararası Challenge Gelibolu Triatlon Kupası
21	Çanakkale Savaşları Mobil Müze Balkan Programları
22	Gelibolu Tarihi Su Altı Parkı Düsseldorf Boot Show Fuarı Stant
23	Ulusal Mimarlık Ödülü Seddülbahir Kalesi'nde
24	Eceabat'ın Defterleri: Osmanlı Arşivlerinden Çanakkale'ye Bir Bakış
YABANCI HEYET ZİYARETLERİ	
25	Tarihi Alan Başkanımız ile Avustralya Genel Valisinin Görüşmelerde Bulunması
26	Kanada Newfoundland ve Labrodor Yerel Hükümeti Turizm, Kültür, Sanat ve Rekreasyon Bakan Yardımcısı Lynn Taylor, Kanada İstanbul Başkonsolosu ile Görüşmelerde Bulunması
27	Tarihi Alan Başkanımızın KKTC Cumhurbaşkanıyla Görüşmelerde Bulunması

❖ **9 Ocak 1916 Çanakkale Zaferi ve Gelibolu Yarımadası'nın Tahliyesinin Yıl Dönümü Töreni**

9 Ocak İtilaf Devletlerinin Gelibolu Yarımadası'nı tahliyesinin 109. Yıldönümü etkinlikleri kapsamında Seddülbahir Kalesi'nde resmî tören gerçekleştirilmiştir.

Resim 35 9 Ocak 1916 Çanakkale Zaferi ve Gelibolu Yarımadası'nın Tahliyesinin Yıl Dönümü

❖ **Bir Diriliş Destanı Çanakkale Türk Halk Müziği Konser Programı**

“Bir Diriliş Destanı Çanakkale” temalı düzenlenen konsere Çanakkale halkı yoğun ilgi gösterdi. 9 Ocak İtilaf Devletlerinin Gelibolu Yarımadası'nı tahliyesinin 109. yıl dönümü tören ve etkinlikleri kapsamında ÇOMÜ İçdaş Kara Yusuf Kongre Merkezi'nde başkanlığımız tarafından konser programı gerçekleştirilmiştir.

Resim 36 İçdaş Kongre Merkezi -Bir Diriliş Destanı Çanakkale Türk Halk Müziği Konseri

❖ *18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi 110. Yıl Dönümü Töreni*

Çanakkale Şehitler Abidesi'ndeki 18 Mart Şehitleri Anma ve Çanakkale Deniz Zaferi'nin 110'uncu yıl dönümü sebebiyle düzenlenen "Yüz Onun" temalı tören yoğun bir katılımı gerçekleştirilmiştir.

Törene; Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz başta olmak üzere çok sayıda üst düzey devlet yetkilisi, askerî erkan, gaziler, şehit ve gazi yakınları ile vatandaşlar iştirak etmiştir.

Resim 37 - 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi Töreni

❖ *18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi Özel Teması "Yüz Onun"*

18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi kapsamında yapılan tören ve kutlamaları tüm ülkede ortak bir çizgide buluşturmak ve coşku ile kutlamak adına 2018 yılından itibaren yapılan her tören bir tema kapsamında gerçekleştirilmektedir. Tema 2025 yılında ise "**Yüz Onun**" olarak belirlenmiştir.

❖ *Anıtkabir'e Resmî Ziyaret Gerçekleştirildi*

18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi'nin 110. Yıl dönümü öncesi Başkanlığımız heyeti Anıtkabir'i ziyaret etmiştir. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı İsmail Kandemir tarafından, Anıtkabir'deki Mozoleye çelenk sunulmuş ve anı defteri imzalanmıştır.

KESİM 38 KESİM 39

❖ **18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü 110. Yıl Dönümü Türk Yıldızları Özel Gösteri Uçuşu Programı**

18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Deniz Zaferi kapsamında, Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı'nın koordinasyonuyla düzenlenen Türk Yıldızları gösterisi, Çanakkale Boğazı'nda izleyicilere unutulmaz anlar yaşattı. Gösteri, milli duyguların yoğunlaştığı anlarda gerçekleştirilen saygı uçuşuyla büyük beğeni topladı ve hem yerel halk hem de turistler tarafından ilgiyle izlendi.

Resim 39 Türk Yıldızları Gösterisi

❖ 18 Mart Kahramanı Cevat Paşa'yı Anma Programı

Çanakkale Zaferi'nin 110. yılı etkinlikleri kapsamında, kahramanlık destanının önemli isimlerinden Müstahkem Mevki Komutanı Miralay Cevat Paşa için vefatının 87. yılında anma programı düzenlendi.

❖ 18 Mart Anma Törenleri Kapsamında Gerçekleştirilen “Spor Müsabakaları Projesi” Çerçevesinde Fenerbahçe Spor Kulübü Ziyareti

18 Mart Şehitleri Anma Günü kapsamında yürütülen “Stadyumlar Projesi” çerçevesinde, Gelibolu Tarihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir, Fenerbahçe Spor Kulübü'nü ziyaret etti. Ziyarete, kulüp yetkilileri Burak Kızıllan, A. Sertaç Komsuoğlu ve tarih danışmanı Prof. Dr. Vahdettin Engin yer aldı.

Resim 41 Stadyumlar Projesi

❖ **Çanakkale Zaferi'nin 110. Yılı Anısına “Yankılı Tepeler” Senfonik Şiiri Anma Konseri Programı**

18 Mart Şehitler Haftası'nın anlam ve önemine binaen, Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Çanakkale Valiliği, Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi ve Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı'nın koordinasyonunda, özel bir anma konseri düzenlendi. Sakarya Meydan Muharebesi'ni konu alan “Yankılı Tepeler” adlı senfonik şiir, İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ve koro tarafından 16 Mart'ta ÇOMÜ İÇDAŞ Kongre Merkezi'nde seslendirildi.

❖ **24 Nisan Çanakkale Kara Muharebeleri 110. Yıl Dönümü Tören Programı**

Çanakkale Kara Savaşları'nın 110. yıl dönümü dolayısıyla Şehitler Abidesi'nde geniş katılımlı bir tören düzenlendi. Açılış konuşmalarını Tarihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir, Prensess Anne ve Bakan Yardımcısı Gökhan Yazgı yaptı. 14 ülkeden temsilcilerin katıldığı tören, tarihi ve diplomatik açıdan önem taşıdı. Ayrıca Anzak Günü kapsamında Şafak Ayini, Avustralya ve Yeni Zelanda anma törenleri de çeşitli anıtlarda gerçekleştirildi. Çanakkale Kara Savaşları'nın 110'uncu yıl dönümü sebebiyle Şafak Ayini / Anzak Koyu, Avustralya Anma Töreni / Yalnız Çam Anıtı, Yeni Zelanda Anma Töreni / Conkbayırı Yeni Zelanda Anıtı'nda gerçekleştirilmiştir.

Resim 42 24 Nisan Çanakkale Kara Muharebeleri Töreni

❖ *110. Yılında 57. Alay'ın İzinde*

Çanakkale Kara Muharebelerinin 110. yıl dönümü kapsamında düzenlenen 57. Alay Vefa Yürüyüşü, Kocadere Kamp Alanı'ndan başlayıp Conkbayırı'nda sona erdi. Etkinliğe Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Safa Koçoğlu, Çanakkale Valisi Ömer Toraman, Tarihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir, protokol üyeleri ve çok sayıda vatandaş katıldı.

Resim 43 57. Alay Programı

❖ *Soğanlıdere Hava Saldırısı Şehitlik Tören Programı*

15 Mayıs Hava Şehitleri'ni Anma Günü kapsamında, Soğanlıdere Hava Şehitliği'nde bir anma programı düzenlenmiştir.

Resim 44 Soğanlıdere Hava Şehitliği Töreni

❖ 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Anadolu Hamidiye Tabyası'nda büyük bir coşkuyla kutlanmıştır. Çocuklar için düzenlenen atölyeler, oyunlar ve gösterilerle renklenen etkinliklere, Solo Türk'ün nefes kesen hava gösterisi damga vurmuştur.

Resim 45 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

A) Zığındere Harp Yolu Şehitlere Saygı Yürüyüşü

Zığındere Harp Yolu Şehitlere Saygı Yürüyüşü, yüzlerce vatandaşın katılımıyla 12 kilometrelik Zığındere güzergahında Başkanlığımız ve Çanakkale Bisiklet Platformu iş birliğiyle gerçekleştirildi.

Resim 46 Zığındere Harp Yolu Şehitlere Saygı Yürüyüşü

Ulusal Mimarlık Ödülü

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) tarafından düzenlenen 19. Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri'nde Yapı-Koruma Kategorisi Büyük Ödülüne layık görülen Seddülbahir Kalesinde ödül plaketi TMMOB Mimarlar Odası Genel Başkanı ve UNESCO Türkiye Milli Komitesi Başkan Vekili Zeynep Eres Özdoğan ile Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir tarafından törenle yerine asıldı.

Resim 47 Ulusal Mimarlık Ödülü

❖ *15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü*

Çanakkale Valiliği himayelerinde ve Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının ev sahipliğinde Şehitler Abidesi'nde anma programı gerçekleştirildi. Şehitler Abidesi Camiinde okunan Mevlüt Programında Şehitlerimiz için dua edildi.

Resim 48 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü

❖ *10 Ağustos Anafartalar Zaferi'nin 110. Yıl Dönümü*

Başkanlığımız ev sahipliğinde Conkbayırı'nda 10 Ağustos Anafartalar Zaferi'nin 110. yıl dönümünü anma töreni gerçekleştirildi.

Resim 49 10 Ağustos Anafartalar Zaferi Töreni

❖ 6. Uluslararası Yat Yarışları “Çanakkale Zafer Kupası”

Cumhurbaşkanlığı himayelerinde; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın katkıları, Çanakkale Valiliği, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) iş birliğiyle, İstanbul Açık Deniz Yat Yarış Kulübü tarafından DHL Express ana sponsorluğunda düzenlenen organizasyonda, Çanakkale Zafer Kupası etabı gerçekleştirildi. 22 Ağustos'ta İstanbul Moda'dan verilen startla başlayan yarışta, yaklaşık 230 sporcu 140 deniz mili boyunca mücadele etti.

Resim 50 6. Uluslararası Yat Yarışları

❖ Çanakkale Kùltür Yolu Festivali

30 Ağustos- 7 Eylül

Tùrkiye Kùltür Yolu Festivallerinin 10.su olan Çanakkale Kùltür Yolu Festivali 30 Ağustos – 7 Eylül tarihleri arasında gerçekleştirildi. 9 gün süren Festivalde, konserlerden sergilere, tiyatro gösterilerinden atöyelere kadar birçok etkinlik yer aldı.

Resim 51 Çanakkale Kùltür Yolu Festivali

❖ Anı Dalışı

Kültür Yolu Festivali etkinlikleri kapsamında 400 kişiye anı dalışı gerçekleştirdi. Etkinliğe katılanlar, Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığınca Anadolu Hamidiye Tabyası'nda düzenlenen etkinlikte, Çanakkale Balıkadamlar Dalış ve Eğitim Merkezi eğitmenlerinden dalış kurallarına ilişkin eğitim aldı. Teorik eğitimin ardından tabyanın bulunduğu kıyıda sırayla denize giren çocuklara dalışı, 5 eğitmen uygulamalı gösterdi. Bazı çocuklara dalış sırasında aileleri de eşlik etti.

Resim 52 Anı Dalışı

❖ *Gelibolu Maratonu*

Uluslararası Gelibolu Maratonu, binlerce sporcuyla Çanakkale Muharebeleri'nin yaşandığı Tarihi Gelibolu Yarımadası'nda ağırlıyor. Gelibolu Maratonu bu yıl 10'uncu kez düzenlendi. Çocuk Koşusu, 1915 Saygı Koşusu, 10K, 21K, 42K maratonunda bu sene 27 farklı ülkeden 4 bin kişi katıldı.

Resim 53 Gelibolu Maratonu

❖ *3 Kasım 1914 Çanakkale'nin İlk Şehitlerini Anma Programı*

Çanakkale'nin ilk şehitleri Seddülbahir Köyü İlk Şehitler Kabristanı'nda düzenlenen program ile anıldı.

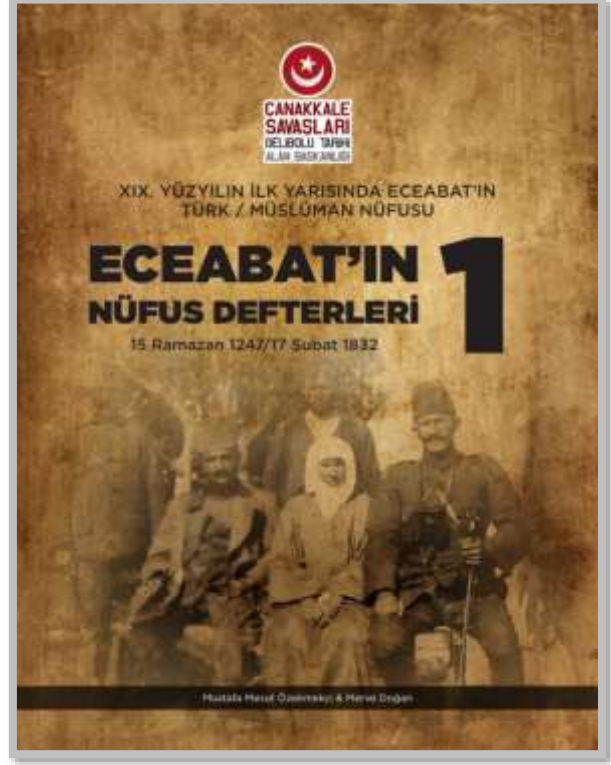

Resim 54 İlk Şehitlerini Anma Programı

2. Basım ve Yayın Faaliyetleri

Eceabat'ın Defterleri: Osmanlı Arşivlerinden Çanakkale'ye Bir Bakış 1832 ve 1841 yılına ait nüfus defterleri Osmanlı Türkçesinden günümüz alfabesine aktarılarak detaylıca incelendi. Serinin ilk iki kitabı Başkanlığımızın internet sitesinde yayınlanmıştır.

Link: <https://canakkaletarihialan.gov.tr/tr/yayinlar/kitaplar?page=2>

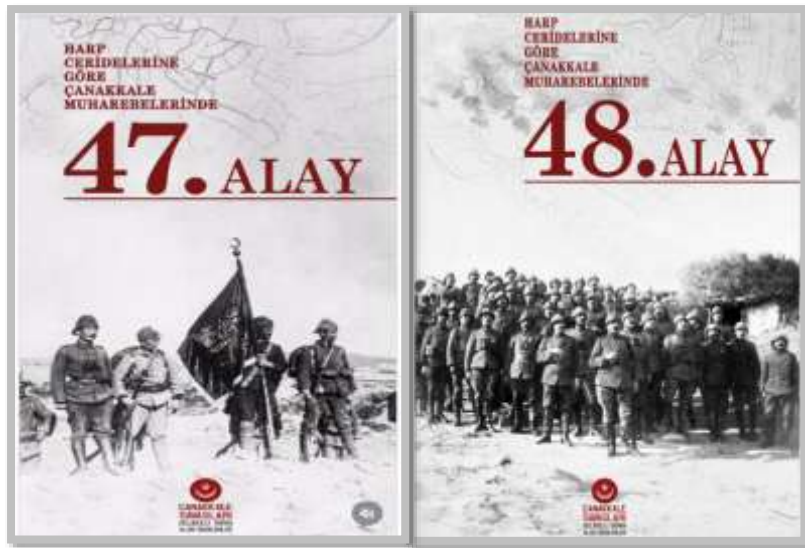

Resim 55 Osmanlı Arşivlerinden Çanakkale'ye Bir Bakış

❖ *Harp Ceridelerine Göre Çanakkale Muharebelerinde*

47. Alay ve 48. Alay

Çanakkale Muharebeleri'nin ilk şehitlerinin verildiği 3 Kasım 1914'ün 111. yıl dönümüne özel olarak yayımlanan 47. Alay eseri ve Çanakkale savunmasının zaferle sonuçlandığı 9 Ocak 1916'nın 110. yıl dönümüne özel olarak yayımladığımız 48. Alay eseri kitaplaştırıldı.

Resim 56 Harp Ceridelerine Göre Çanakkale Muharebelerinde 47. Alay ve 48. Alay

❖ *Marne Bölgesi Arşivleri Çanakkale Cephesi Fotoğrafları*

Fransa'nın Marne Bölgesi arşivlerinde Association Nationales pour le Souvenir des Dardanelles et Front d'Orient isimli kuruluşta iki yıl önce tespit edilen ve daha önce kullanıma açılmayan fotoğrafların Başkanlığımız tarafından sergilenmesi amacı ile yaptığımız başvuru sonucu izin belgesi alınmıştır. Arşiv, I. Dünya Savaşı'nda Çanakkale cephesine gönderilen Fransız birliklerinin hazırlık, sevkiyat, cephedeki günlük yaşamlarını içeren fotoğrafları içerir. Bu arşivler, Çanakkale Muharebeleri'nde özellikle Seddülbahir bölgesindeki kara savaşlarında yer alan Fransız ordusunun operasyonel detaylarını, lojistik süreçlerini ve askerlerin hatıratlarını barındırması açısından tarihsel öneme sahiptir.

Resim 57 Çanakkale Cephesi Fotoğrafları

3. Müzecilik Faaliyetleri

❖ ICOMOS Uluslararası Müzeler Haftası

18-25 Mayıs Uluslararası Müzeler Haftası kapsamında müzelerimizde eğitimler, konserler ve söyleyişiler gerçekleştirilmiştir.

Uluslararası Müzeler Günü Etkinlikleri 2025

18 Mayıs
Alçitepe 1915 Siper ve Hilal-i Ahmer Canlandırma Alanı Dramatik Canlandırma Performansları
Saat: 11.15, 14.15, 15.15, 16.15
Anadolu Hamidiye Tabyası Türk Müziği Konseri
Saat: 21.00

19 Mayıs
Alçitepe 1915 Siper ve Hilal-i Ahmer Canlandırma Alanı Dramatik Canlandırma Performansları
Saat: 11.15, 14.15, 15.15, 16.15
Seddülbahir Kalesi Enstrümantal Müzik Dinletisi
Saat: 14.00
Kilitbahir Kalesi Enstrümantal Müzik Dinletisi
Saat: 16.00

20 Mayıs
Tarih Koruyucuları
Kilitbahir Kalesi
Saat: 16.00-17.30, 17.30-18.45
Anadolu Hamidiye Tabyası Panelli (Tuvalde, Notada ve Beyaz Perdede Çanakale)
Saat: 10.00
Çanakale Destanı Tanıtım Merkezi Enstrümantal Müzik Dinletisi Saat: 13.00
Bigalı Atatürk Evi ve Müzesi Enstrümantal Müzik Dinletisi Saat: 15.00

21 Mayıs

Uluslararası Müzeler Günü Etkinlikleri 2025

23 Mayıs
17 Burda AVM Arkeoloji Havuzu Çocuk Etkinliği
Saat: 14.00- 19.00
Tarih Koruyucuları
Anadolu Hamidiye Tabyası
Saat: 15.00- 15.30, 16.00- 16.30

24 Mayıs
17 Burda AVM Arkeoloji Havuzu Çocuk Etkinliği
Saat: 14.00- 19.00
Alçitepe 1915 Siper ve Hilal-i Ahmer Canlandırma Alanı Dramatik Canlandırma Performansları
Saat: 11.15, 14.15, 15.15, 16.15

25 Mayıs
17 Burda AVM Arkeoloji Havuzu Çocuk Etkinliği
Saat: 14.00- 19.00

* Tarih Koruyucuları etkinliği ücretsizdir.
** Arkeoloji Havuzu etkinliği ücretsizdir, yarışma alanında yapılacaktır.

S PER KILITBAHIR KALEMÜZESİ

ÇANAKKALE KILITBAHIR TARIH MÜZESİ

17 BURDA AVM

Resim 58 Anadolu Hamidiye Tabyası Türk Müziği Konseri

Resim 59 Kilitbahir Kalesi'nde Dramatik Canlandırma Performansları

Resim 60 Arkeoloji Havuzu Etkinliği

Resim 61 Tuvalde, Notada ve Beyaz Perdede Çanakkale» Paneli

❖ Çanakkale Savaşları Mobil Müzesi

Milli şuurun ve Tarihi Alan'ın tanıtımına ve bu tarihi mirasın geniş kitlelere ulaştırılmasına yönelik Mobil Müzesi 2025 yılında Balkan ülkeleri turuna başlamıştır. Kosova (Priştine-Mamuşa-Dragaş-Prizren), Arnavutluk (İşkodra-Tiran-Elbasan), Karadağ (Tuzi-Podgrica-Rozaje), Bosna Hersek (Saraybosna), Kuzey Makedonya (Kalkandelen-Merkez Jupa-Ohri-Üsküp), Bulgaristan (Silistre-Akkadınlar-Kaolinovo-Razgrad-Şumnu-Ulanlı-Cebel-Mestanlı) ziyareti olmak üzere toplam 6 ülke, 24 şehir, 40 organizasyon ile yaklaşık 43.590 ziyaretçi ağırlanmıştır.

ÇANAKKALE SAVAŞLARI MOBİL MÜZE 2025 YILINDA

44 İL / 42 İLÇE
205 ORGANİZASYON
156.785 ZİYARETÇİ

BALKAN PROGRAMLARI

6 ÜLKE / 24 ŞEHİR
40 ORGANİZASYON
43.590 ZİYARETÇİ

AZERBAYCAN PROGRAMI

2 ŞEHİR
8 ORGANİZASYON
10.005 ZİYARETÇİ

❖ *Çanakkale Savaşları Mobil Müze Azerbaycan Ziyareti*

Bakü ve Gence şehirleri olmak üzere toplam 8 organizasyonla 10 bin ziyaretçi ağırlamıştır.

Resim 63 Mobil Müze Azerbaycan Ziyareti

❖ ***Çanakkale Savaşları'nın 110. Yılında Cepheden Fotoğraflarla Çanakkale Sergisi ve Paneli***

Bakü İstiklal Müzesi gerçekleştirilen sergide Sergimizde Çanakkale Cephesinin 6 farklı açıdan (seferberlik, deniz ve kara savaşları, sağlık, cephe gerisi, Mustafa Kemal Atatürk) incelenmesini sağlayan 40 farklı fotoğraf yer aldı.

Resim 64 Cepheden Fotoğraflarla Çanakkale Sergisi

❖ ***Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi***

2012 yılı açılış yılından itibaren bugüne kadar 2.720.642 kişiyi ağırlayan haftanın altı (6) günü hizmet veren ÇDTM'ye grup olarak gelen ziyaretçiler için randevu sistemi uygulanmaktadır. Ayrıca önemli sergi ve müzecilik faaliyetleri gerçekleştirilirken üst düzey kişi ve kurum ziyaretleri olmaktadır.

Toplam 11 adet simülasyon odası, Çanakkale Savaşları malzemelerinden oluşan 2 katlı müze ve 142 kişilik bir konferans salonu ile 8600 metrekare büyüklüğünde bir alanda kurulmuştur. 11 adet simülasyon odasından oluşan merkezin iki odasında üç boyutlu gösterim yapılmakta ve 3 ayrı odada hareketli platform ile savaş anı gelen ziyaretçilere yaklaşık 1 saat boyunca

yaşatılmaktadır. Yabancı ziyaretçiler için İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça, Japonca, İtalyanca ve Arapça dil seçeneği de sunulmaktadır. Ayrıca tesis içerisinde 90 kişiye hizmet verebilecek mescit bölümü de bulunmaktadır.

Eser Nitelik Araştırmaları ve Tasnif Çalışmaları

Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi-2. Katta bulunan serginin teşhir hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Bu alanda kullanılacak eserler hakkında detaylı bilgilerin araştırmaları sürdürülmektedir.

Resim 65 Tasnif Çalışmaları

❖ Emya Avrupa Yılın Müzesi Ödülleri

2025 Yılında Seddülbahir Kalesi Emya Avrupa Yılın Müzesi Ödülü için aday gösterilmiştir.

Resim 66 Emya Avrupa Yılın Müzesi Ödülleri

❖ **Anadolu Hamidiye Tabyası Çanakkale Savaşları Tarih Müzesi'nde Ev Sahipliği Yapılan Etkinlikler**

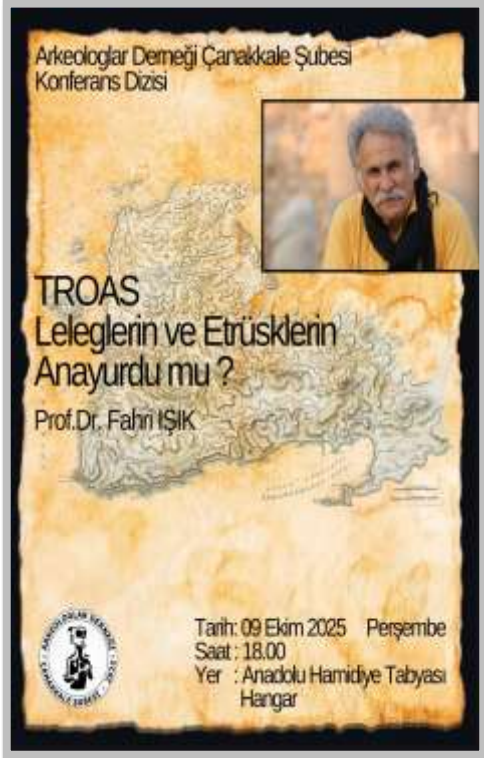
ÇOMÜ ile iş birliği Protokolümüz çerçevesinde Bir Tutam Bilim Bir Dünya Şenlik Projesi'ne ev sahipliği yapıldı.

ÇOMÜ Sosyal Sorumluluk Proje Koordinatörlüğü'nün Küçük Bir İzmarit Büyük Bir Tehlike Projesi kapsamında, Anadolu Hamidiye Tabyası Kültür Parkı'nda gönüllüler ve öğrencilerle izmaritler toplandı.

Resim 67 Ev Sahibi Yapılan Etkinlikler

Anadolu Hamidiye Tabyası Hangar yapısında Arkeologlar Derneği Çanakkale Şubesi iş birliğinde yapılan konferanslarda Türk Tarihinin erken dönemlerine ışık tutuldu.

Resim 68 Emya Avrupa Yılın Müzesi Ödülleri

Sahip Çıkalım

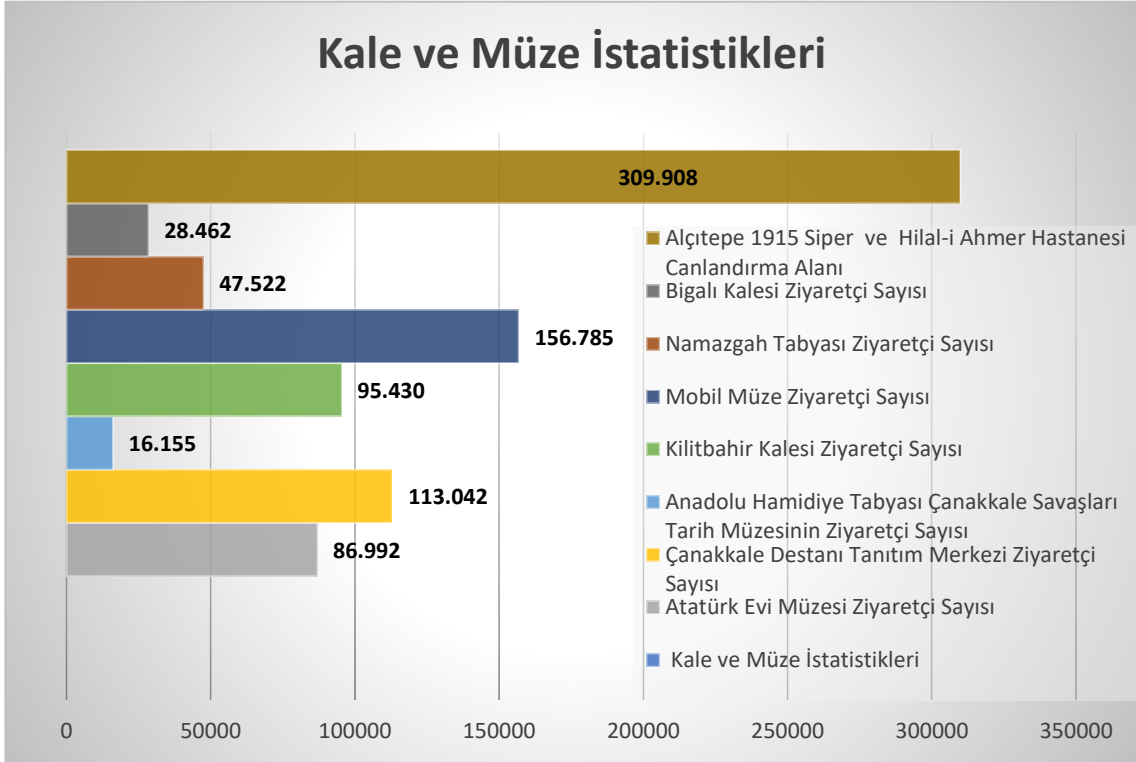
Çanakkale Muharebeleri sırasında sıhhiyeci olarak görev yapan Avustralyalı Douglas Gordon Moffitt'in eserleri, mirasçıları tarafından Başkanlığımıza bağışlandı.

Resim 69 Sahip Çıkalım Projesi

❖ *Müzelerimizde Ziyaretçi Sayısı*

2025 yılında tüm müzelerimiz toplam 1 Milyon ziyaretçi, Tarihi Alan ise 5 Milyon ziyaretçi ağırlamıştır.

Şekil 10 Kale ve Müze Ziyaretçi Sayıları

❖ *Taşınır Kültür Varlıklarının Korunmasına Yönelik Faaliyetler*

Başkanlığımız bünyesinde 2015 yılı Kasım ayında oluşturulan Restorasyon-Konservasyon laboratuvarında, bugüne kadar 2.865 uygulama ve eser konservasyonu gerçekleştirilmiştir. Arkeolojik kalıntılar, savaş dönemi kalıntıları, heykel, anıt ve kitabeler ile Tarihi Alan peyzajıyla bütünleşmiş modern dekorasyon unsurlarına müdahale edilmiştir. Konservasyonu tamamlanan eserler belirli periyodlarla incelenerek ihtiyaç görülenleri laboratuvara alınarak yeniden konservasyon işlemlerinden geçirilmektedir. Eserlerin bir kısmının yapılan müdahaleler sonrası gelecek nesillere sağlam bir şekilde ulaşmaları sağlanırken bir kısmı da yapılan müdahaleler sonrası okunaklılık kazanmakta ve inceleme araştırmaya uygun hale gelmektedir.

Resim 70 Taşınır Kültür Varlıklarının Korunmasına Yönelik Faaliyetler

E. EĞİTİM VE PERFORMANS FAALİYETLERİ

Başkanlığımız personelinin liyakatlerini ve bilgi birikimlerini artırmak amacıyla 2025 Yılı Eğitim Planlaması yapılmıştır. Başkanlığımız “insana yatırımı en değerli yatırım” olarak gören anlayış ile performans artırıcı motivasyon çalışmaları yapmaktadır. Bu kapsamda, Başkanlık personeline 2025 yılında 51 eğitim gerçekleştirilmiş olup 4 adet proje hayata geçirilmiştir.

Başkanlığımızda yaz dönemi için Cumhurbaşkanlığı Staj seferberliği kapsamında 10 stajyer 1 ay süreli stajını tamamlamıştır.

PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ GRUP BAŞKANLIĞI 2025 YILI HİZMET İÇİ EĞİTİM PLANI

	EĞİTİMİN KONUSU	EĞİTİMİN	
		YÖNTEMİ	KATEGORİSİ
1	Başkanlık Tanıtım	Yüz Yüze	Oryantasyon
2	Özlük Hakları (izinler, doğum, askerlik, performans vb.) Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
3	Ücret Yönetimi ve TİS Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
4	Disiplin Süreçleri Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
5	Tören ve Etkinlikler	Yüz Yüze	Oryantasyon
6	Protokol Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
7	Resmi Yazışma Kuralları	Yüz Yüze	Oryantasyon
8	Elektronik Belge Yönetimi (EBYS) Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
9	İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
10	Tarihi Alanda Yangın önleyici tedbirler ve ormancılık Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
11	Temel Satın Alma Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
12	Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
13	Etkili İletişim 1 (Genel Kamu Uygulaması)	Yüz Yüze	Oryantasyon
14	İlk Yardım	Yüz Yüze	Oryantasyon
15	Tarihi Alan Gezisi	Yüz Yüze	Oryantasyon
16	Temel İSG Eğitimi	Yüz Yüze	Oryantasyon
17	Sigara Bırakma Eğitimi (Bağımlılıkla Mücadele)	Yüz Yüze	Kişisel Gelişim
18	Sayıştay Denetimi ve Hukuki Sorunlar Eğitimi	Yüz Yüze	Mevzuat
19	Patlayıcı Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim

20	İlk Yardım Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
21	İlk Yardım Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
22	Stratejik Eylem Planı Danışmanlığı (2026-2028)	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
23	Afet Sonrası Hasar Tespit Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
24	Taşınır Mal Yönetmeliği Eğitimi	Yüz Yüze	Mevzuat
25	Gelibolu Tarihi Alanı Somut Olmayan Kültürel Miras Öğelerinin Envanterlenmesi Eğitimi	Online	Mesleki Gelişim
26	Finansal Okur Yazarlık	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
27	Yangın Farkındalık Eğitimi ve Tatbikatı	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
28	Resmi Yazışma Kuralları	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
29	EKAP- KAMU İHALE EĞİTİMİ	Yüz Yüze	Mevzuat
30	Koruma Komisyonları İşleyiş Süreçleri Konferansı	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
31	Enkazda Arama ve Kurtarma Temel Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
32	KVK Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
33	KADES Uygulaması Eğitimi	Yüz Yüze	Kişisel Gelişim
34	Genel Trafik Kuralları Eğitimi	Yüz Yüze	Kişisel Gelişim
35	Afet Farkındalık Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
36	Bordro Maaş Eğitimi	Online	Mevzuat
37	Gelibolu Tarihi Alanı Somut Olmayan Kültürel Miras Öğelerinin Envanterlenmesi Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
38	Kültürel Miras Alanlarında Uygulamalı Hizmet İçi Eğitim Projesi Kapsamında Edirne Teknik Gezisi ve Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
39	KADES Uygulaması Eğitimi	Yüz Yüze	Kişisel Gelişim
40	Genel Trafik Kuralları Eğitimi	Yüz Yüze	Kişisel Gelişim
41	Personel Özlük Hakları Eğitimi	Online	Mevzuat
42	Bağımlılıkla Mücadele	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
43	Siber Suçlar Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
44	Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
45	İlkyardım Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
46	Yangın Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
47	Balıkesir İli Havran İlçesi Seyit Onbaşı Müzesi ve Kabristanı Teknik Ziyareti	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim

48	Bağımlılıkla Mücadele Eğitimi	Yüz Yüze	Kişisel Gelişim
49	Mali Mevzuat ve Taşınır Mal Yönetimi Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
50	SGK Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
51	Yangın ve Yüksekte Çalışma Eğitimi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim
PROJELER			
1	Çanakkale Tarihi Alan Başkanlığı Çocuk Atölyeleri Projesi	Uygulamalı	Diğer
2	Sağlıklı Personel, Güçlü Aile Sağlık için Hareket, Hareket için Bisiklet Projesi	Uygulamalı	Diğer
3	Kültürel Miras Alanlarında Uygulamalı Hizmet İçi Eğitim Projesi	Uygulamalı	Kişisel Gelişim
4	Somut Olmayan Kültürel Mirasın Envanterlenmesi	Yüz Yüze	Mesleki Gelişim

Şekil 11 Eğitim Listesi

Resim 71 Eğitimlerden Görseller

Resim 72 Eğitimlerden Görseller

F. STRATEJİ, KURUMSAL KAPASİTE VE İÇ KONTROL ÇALIŞMA FAALİYETLERİ

Başkanlığımız tarafından yürütülen her çalışmada, **stratejik plan** ve ilgili mevzuat esas alınarak ihtiyaç ve beklentilere uygun sistemlerin kurulmasına öncelik verilmektedir. 2026 yılı için hazırlanan çalışma programı, **2026 yılı Bütçe ve Yatırım Programı** ile diğer üst politika belgeleri doğrultusunda planlanmıştır. Ayrıca, 2025 yılı kapsamında **Cumhurbaşkanlığı 180 Günlük İcraat Programı**, Plan-Program İzleme ve Kamu Diplomasisi alanındaki tüm projeler belirlenmiş ve ilgili sistemlere kaydedilmiştir. Başkanlığımız, yürütülen projelerin Cumhurbaşkanlığı planları gibi üst politika belgelerinde yer almasını sağlamak ve projelerin görünürlüğünü artırmak amacıyla kurumlar arası iletişimi etkin biçimde sürdürmektedir.

Başkanlığımızın faaliyetlerini yürütürken dikkate aldığı üst politika belgeleri arasında **Cumhurbaşkanlığı İcraat Programı, Orta Vadeli Plan (2026–2028), On İkinci Kalkınma Planı** ve diğer strateji, politika ve tedbirler yer almakta; bu belgelerin kurumsal planlara yansıtılması, izlenmesi ve değerlendirilmesi için sorumluluklar titizlikle yerine getirilmektedir. Beş yıllık gelişmelere ilişkin hedefler, politika ve tedbirler, bütçe büyüklükleri ve performans göstergeleri takip edilerek raporlanmaktadır. Ayrıca, 05.03.2025 tarih ve 32832 sayılı **Kamu İç Kontrol Yönetmeliği Geçici Madde 1** kapsamında, birimlerin İç Kontrol Standartlarına uyum eylem planları hazırlanmakta ve mevcut İç Kontrol Eylem Planı (Süreçler, Riskler ve Kontrol Faaliyetleri) gözden geçirilerek 1/1/2028 tarihine kadar tüm birimlerde yürürlüğe konulması hedeflenmektedir.

Resim 73 Yapılan İş Süreçlerini Revize Çalışması

4-6 Kasım 2025 tarihinde Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı ve Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA) iş birliği kapsamında Başkanlığımız bünyesinde farklı disiplinlerde görev yapmakta olan 20 kişilik uzman “Somut Olmayan Kültürel Miras Öğelerinin Envanterlenmesi Eğitimi” kapsamında eğitim verilmiştir. Uzman kapasitesinin artırılmasının hedeflendiği eğitim süresince UNESCO, Somut Olmayan Kültürel Miras Kavramı, Envanterleme Teknik ve Yöntemleri, SOKÜM’ün Listeleri ve Türkiye Deneyimi, Eğitim ve Uygulama Örnekleri, Sürdürülebilir Koruma Yaklaşımları, Somut Olmayan Kültürel Miras, Kent ve İklim Değişikliği ve Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı ve Somut Olmayan Kültürel Miras vb. Başlıklar altında birçok konuda bilgilendirme yapılmıştır.

Başkanlığımız Strateji Birimi tarafından hazırlanarak Güney Marmara Kalkınma Ajansı’nın Teknik Destek Programı’ndan hibe almaya hak kazanan “Tarihi Alanda Somut Olmayan Kültürel Miras Öğelerinin Envanterlenmesi” projesi hayata geçirilmiştir.

Eğitim sonunda, Başkanlık uzmanlarında somut olmayan kültürel mirasın korunması, toplum belleğinin güçlendirilmesi, kültürel turizmin geliştirilmesi, gelecek nesillere aktarılması, Çanakkale/Eceabat özelinde var olan somut olmayan kültürel miras unsurlarının envanterlenerek istihdam olanaklarının artırılması yönünde kalıcı kazanımlar sağlanmış olup, ilerleyen zamanlarda ilgili kurum, kuruluş ve STK’larla birlikte hayata geçirilecek uygulama projeleri ile Tarihi Alanın Somut ve Somut Olmayan Kültürel Miras’ının bütüncül olarak ele alınarak gelecek nesillere Çanakkale Ruhu’nun sağlıklı şekilde aktarılması sağlanmış olacaktır.

Resim 74 Somut Olmayan Kültürel Miras Öğelerinin Envanterlenmesi Eğitimi

G. BİLGİ İŞLEM VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

Bilişim teknolojileri alanındaki yenilikler, Başkanlık tarafından sunulan hizmetlerin daha etkin ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla takip edilmekte ve gerekli altyapı, sistem dönüşümleri ve güncellemeleri yapılmaya devam etmektedir.

Başkanlığın bilişim uzmanlarınca kurum içi iletişimi güçlendirmek, bilgi paylaşımını arttırmak amacıyla bilgi yönetim sistemi tasarlanmış ve sürekli güncellenerek tüm birimlerin faaliyetlerini paylaşabileceği bir platforma dönüşmesi sağlanmaktadır.

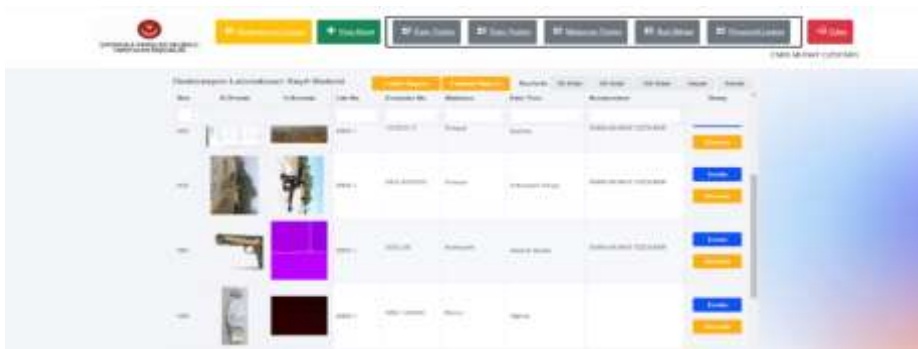
• Donanım ve Yazılım Temini

Başkanlığımız kullanıcılarının kullandığı donanım ve yazılımlar sürekli güncel tutulmaktadır. Yenilenen tüm bilgisayarlar ve yazılımlar KTB domaini üzerinden kurulum yapılarak kullanıcı bazlı bilgi güvenliği önlemleri alınmaktadır.

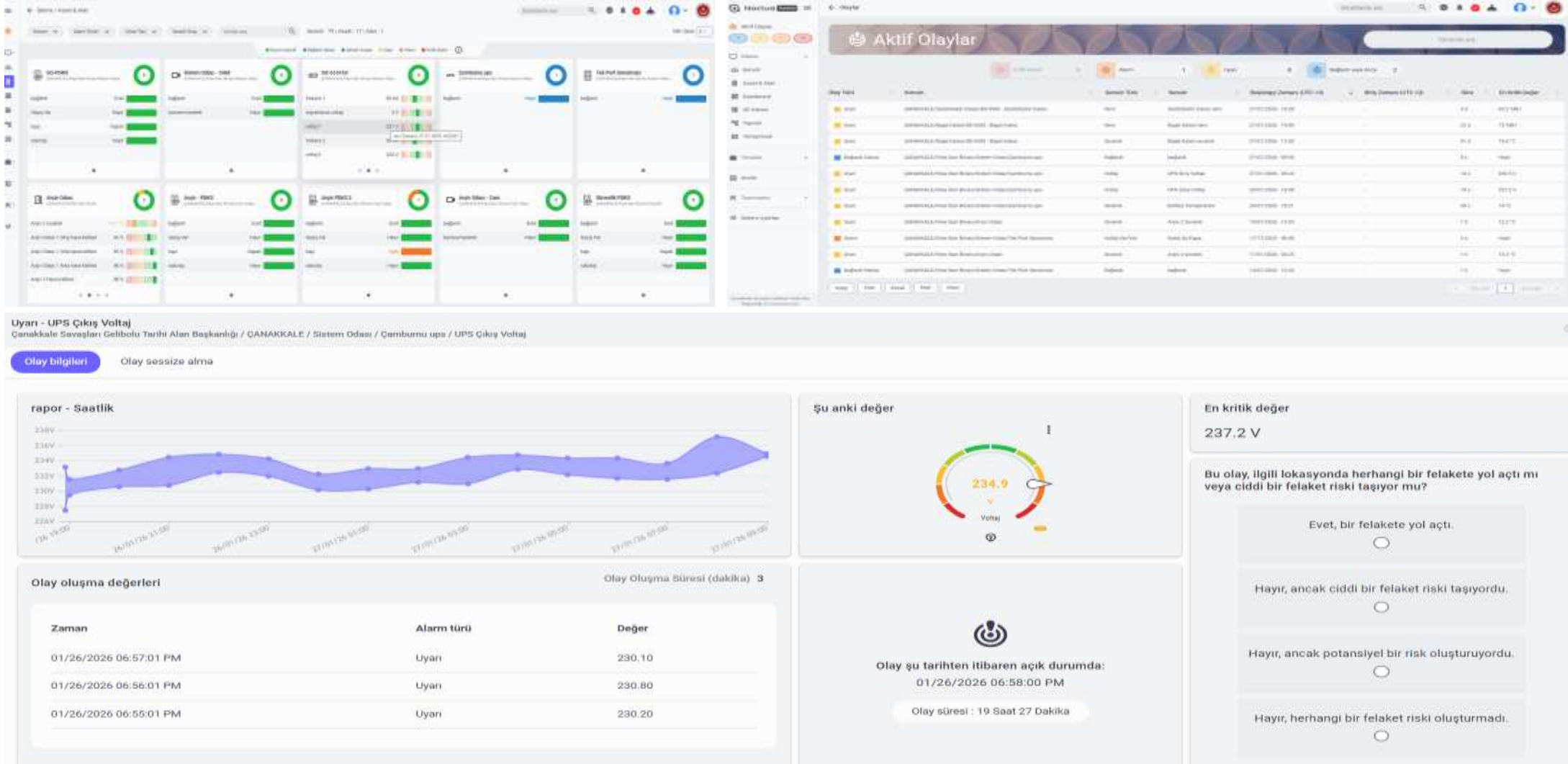
• Kurumsal Kaynak Planlama Yazılımı (KYS)

Başkanlığımızın iş süreçlerinin etkin ve sürdürülebilir yürütülmesi amacıyla, mevcut **ŞİMŞEK Muhasebe Otomasyonu** raporlama, kullanıcı dostu olma ve mevzuat desteği açısından yeterli bulunmamıştır. Bu doğrultuda, Kurumsal Kaynak Planlama Yazılımı (KYS) hizmeti alınmış ve geliştirme çalışmaları devam etmektedir. KYS sayesinde iş süreçleri **MIS sistemi üzerinden sürdürülebilir şekilde yürütülmekte**, etkin raporlama sağlanmakta ve veri tabanı her geçen dönemde büyümektedir. Ayrıca;

- Web tabanlı kurumsal bağış sistemi altyapısı hazırlanmış,
- Laboratuvar envanteri kayıt sistemi revize edilmiştir.

Binalarda sistem odaları ve kurum arşivi için sensörler vasıtasıyla (nem, sıcaklık, su baskını vb.) **acil durum izleme uygulaması** devreye alınmış ve **7/24 takip** edilmektedir.

- **Güvenlik Kamera Ağının Genişletilmesi**

Tarihi Alan'da müze ve kritik kavşak noktalarında güvenlik kameraları ile önleyici güvenlik faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki noktalar merkezden izlenebilir şekilde kamera ağına dahil edilmiştir:

Bu kapsamda;

- Conkbayırı
- 57. Piyade Alayı Şehitliği ve Anıtı
- Kocadere Hastane Şehitliği
- Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi,
- Bigalı Kalesi,
- Çanakkale Savaşları Araştırma Merkezi ve Müzesi
- Anadolu Hamidiye Tabyası (Tüm müze ve açık alanlar)
- Seddülbahir Kalesi,
- Alçitepe Siper Canlandırma Alanı,
- Top Zeytinlik Depolama Alanı,
- Kakavan Tabyası (Müze ve açık alanlar)
- Mehmetçik Feneri
- Şehitler Abidesi
- Alçitepe Gazi Köylerde Şifa Çiçekleri Açıyor Proje Alanı
- Büyük Kemikli Anıtı'na güneş enerji panelleri ile kendi elektriğini üreten sistem kameraları ile birlikte devreye alınmıştır.

Sistem kapsamında alan içerisinde kurulu bulunan 720 adet aktif kamera aracılığıyla güvenlik amaçlı anlık görüntü izleme ve kayıt işlemleri gerçekleştirilmekte olup, kameralar merkezi izleme merkezinden takip edilmektedir. Altyapı merkezi ağ yönetim sistemi üzerinden izlenmekte, sistem sürekliliği ve veri güvenliği için gerekli teknik ve idari tedbirler uygulanmaktadır. Tüm sistem düzenli bakım ve kontroller kapsamında aktif olarak işletilmektedir. Alan genelinde **720 aktif kamera** ile anlık görüntü izleme ve kayıt işlemleri yürütülmekte; sistem merkezi ağ yönetim sistemi üzerinden izlenmekte ve süreklilik ile veri güvenliği sağlanmaktadır. Ayrıca ziyaretçi istatistiği, alarm ve olay takibi, plaka tanıma ve hareket algılama gibi senaryolarla sistemin geliştirme çalışmaları sürdürülmektedir. Tarihi alan genelinde fiber optik altyapı üzerinden **160 aktif lokasyona internet hizmeti** sağlanmaktadır.

Resim 75 Tarihi Alan'da 7/24 Kamera Takip Sistemi

14:33

81de-f01815e228ac 08/01/2026

Incele Raporla

13.68 V AKÜ VOLTAJI
6.62 A AKÜ AKIMA
90.6 W BAKÜ GÜCÜ

19.38 V PİVİNE DOĞRUK
7 A PİVİNE DOĞRUK
135.7 W PİVİNE DOĞRUK

45.1 W TÜRETİM
Açık DURUM
Sabit MOD

Lityum AKÜ
100 % DOĞRUK
Şarj ŞARJ

08/01/2026 14:33

İletimci: Değirli - solarstran.com

TRASSIR

2026-01-27 14:18:58 Tues

2026-01-27 14:18:58 Tues

TRASSIR

- **Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK)**

Başkanlığımızda veri sorumlusu belirlenmiş, danışmanlık hizmeti alınmış ve iç denetim birimi ile denetim çalışmaları tamamlanmıştır. Alınması gereken aksiyonlar sisteme girilmiş ve birimlere bildirilmiştir.

Navigation: Anasayfa | Organizasyon Yönetimi | Uyum Faaliyetleri (2) | Rehberler | Rehber Görüşler ve Öneriler | Denetim Faaliyetleri

Big DES

Boyanı | Denetim Ekibi | Süreç Etkinliği | Varlık Grupları | Tedbir Etkinliği | Denetim Görüşü | Kontrol ve Onay

Denetim Beyanı

Kurum Adı	ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ - BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIĞI
Rehber Sürümü	1.0
Gözetim Dönemi	2024 Rehber Uyum Denetimi
Kurumunuzda bu gözetim döneminde denetim gerçekleştirildi mi?	☒ Evet ☐ Hayır ☐ Denetim ekibi, rehber uygulama sürecini etkin bulmadığından tedbir etkinik denetimini gerçekleştirilmemiştir

Sonraki Adım

- **Devlet Kapısı Hizmet Sunumu**

Başkanlığımız, bürokrasinin önüne geçmek ve elektronik ortamda hizmet sunumunu artırmak için çalışmalar yürütmektedir.

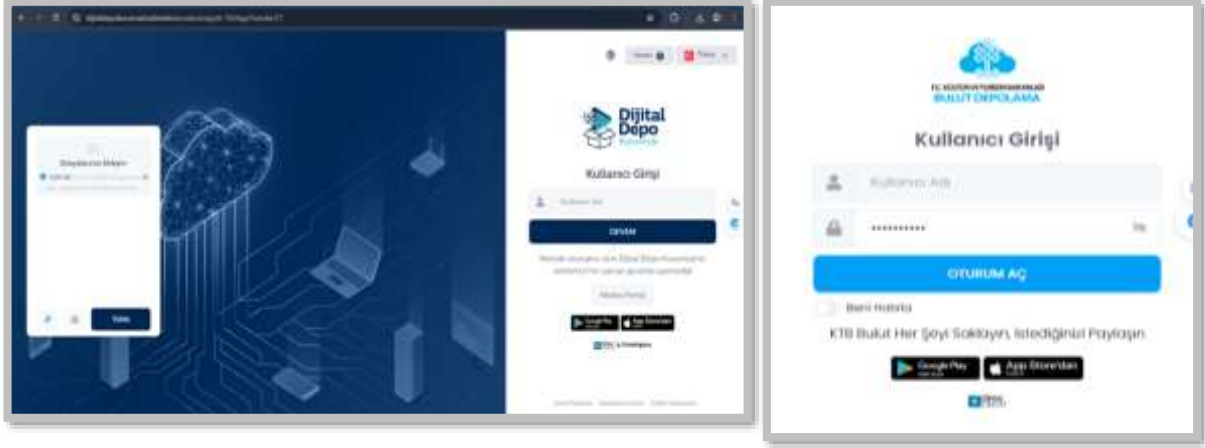
- **Depolama ve Bilgi Güvenliği**

Başkanlığımız verilerine **uzaktan güvenli erişim** sağlamak amacıyla;

- **bulut.ktb.gov.tr** kullanılmakta,
- İlave olarak **Türk Telekom A.Ş. Bulut Depolama Hizmeti** alınmıştır.

Kullanıcılar, ihtiyaç halinde bu hizmetten talep oluşturarak faydalanabilmektedir.

<https://dijitaldepokurumsal.turktelekom.com.tr/>

- **Evrak ve Arşiv Hizmetleri**

Başkanlığımız Kilye İdari hizmet binasında gelen ve giden evrak kayıt, kargo, havale ve dağıtım işlerinin yürütülmesi sağlanmaktadır. Kurum arşivinin dijitalleştirilmesine ve dijital arşiv projesinin uygulamaya aşamasına geçilmesine yönelik test çalışmaları devam etmektedir.

Resim 76 Arşiv Odası

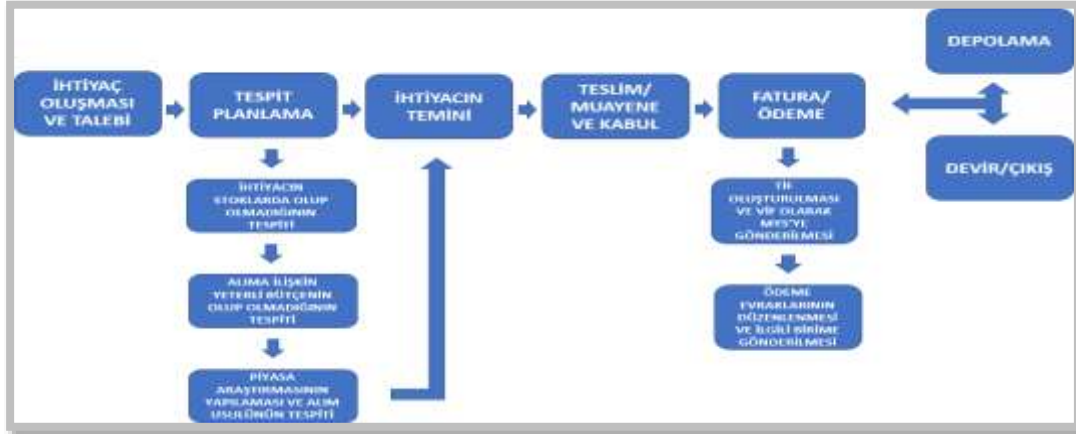
2. Temizlik Hizmetleri

Merkez Ek Bina ve Kilye Ana Hizmet binalarının temizlik çalışmaları düzenli olarak yürütülmektedir.

3. Taşınır ve Ambar Hizmetleri

Grup Başkanlığımızca birimlerin satın alma ile ilgili mal ve hizmet alımı talepleri, her yıl belirlenen değerler dikkate alınarak değerlendirilmekte ve gerekli onayların alınması ile öncelikli ihtiyaçlardan başlamak üzere alımları gerçekleştirilmektedir.

Teknik şartname ve istenilen özelliğe uygun olan en avantajlı teklifi veren firmadan faturası ile birlikte mal – hizmet teslim alınmaktadır. Alınan malın türü tüketilecek mal ise depoya girmeden isteyen birime transferi yapılmaktadır. Transferi yapılan veya depo girişi gerçekleşen malın muayene ve kabulü yapılmaktadır. Depoya giren malların da taşınır kaydı yapılarak depo girişi gerçekleştirilmektedir. Daha sonra ilgili firmaya ödemenin yapılması için gerekli belgeler ilgili birime iletilmektedir.

4. Ulaşım Hizmetleri

Başkanlık bünyesinde toplam 38 adet taşıt ile ulaşım hizmetleri sağlanmaktadır.

Personelin kuruma ulaşımı, alandaki görevli idari, temizlik ve güvenlik personelinin görev yerlerine ulaştırılması, idari binalar, müzeler ve tesisler arası personel taşınması mevcut araçlarla gerçekleştirilmektedir.

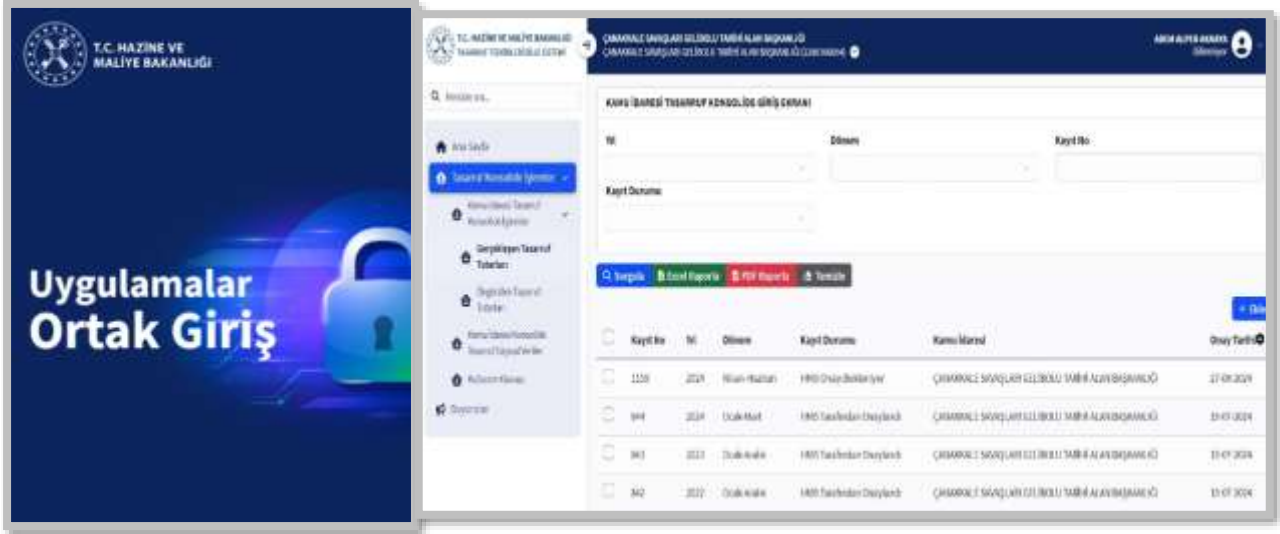
Tüm hizmet araçları Kurumsal Kaynak Planlama modülü üzerinden planlanmakta; rezervasyon, görevlendirme, servis, bakım, onarım, muayene, sigorta, yakıt, kilometre ve görev takipleri yapılmaktadır.

5. Sekretarya ve Danışma Hizmetleri

- Arşiv birimine destek sağlanması,
- Santral çağrı akışının yönetimi ve yönlendirme işlemleri,
- Kuruma gelen vatandaşların ilgili birimlere yönlendirilmesi,
- Protokol ve randevulu misafirlerin karşılanması ve giriş-çıkışlarının takibi hizmetleri sekretarya ve danışma birimleri tarafından yürütülmektedir.

Gerçekleştirme, İzleme ve Değerlendirme Çalışma Faaliyetleri

17.05.2024 tarih ve 2024/7 Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında Tasarruf Tedbirleri kamuda hayata geçirilmiştir. Genelge kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında tasarruf sağlanmasına, bürokratik işlemlerin azaltılmasına ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasına ilişkin tedbirlere yer verilmiştir.

Anılan Genelge’de 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na tabi veya istisna kapsamındaki alım ve ihalelerle ilgili olarak birçok madde belirlenmiştir.

Tasarruf tedbirleri dikkate alınarak gerekli görülen satın alma işlemleri gerçekleştirilmiştir.

TASARRUF EDİLMESİ VE KIRILANMASI	RESMİ TASITLARIN EDİLMESİ VE KULLANILMASI	HABERLEŞME GİDERLERİ
BASIN VE YAYIN GİDERLERİNE DÜZENLEME	TEPESİL, TÖREN, AĞIRLAMA VE TANITIM GİDERLERİ	KİTASİYE VE DEMİRDAS ALINLARI
DİĞER BAZI TASARRUF TEDBİRLERİ		
Kamya atımlarında enerji kullanımını düşük olan ürünler tercih edilecek.	Yakın yerleşkelerdeki kamu kurum ve kuruluşları personel servis hizmetlerini birlikte ihale edecek.	Hava yolu şirketlerince sağlanan uçuş millerinin şahıslar tarafından kullanılması öntenecek.
Eğitim	Yazılım	İdari İşler
Ortal Güvenlik Görevlilerinin Eğitimi, İhale ve Sözleşme Uygulanmaları ile İlgili Eğitim, Proje Yönetimi Eğitimi.	Haricdegi Yazılım, Adobe Lisans Güncelleme, Cisco ISE Yazılım Güncelleme, Kararlı kaynak planlama yazılımı ve veri tabanı destek ve bakımı.	2024 Yılı Akaryakıt Alımı, 2024 Yılı Otoyol Akaryakıt Alımı, Su Arıtma Cihazı ve Sekili, Kilitli Çay Otağında Kullanılmak Üzere Elektrikli Malzeme Alımı İşi.
Danışmanlık	Teknoloji	Diğere
Ortal Sağlık Güvenlik Birimi Hizmeti ve Danışmanlık Hizmeti, Bilgi ve İletişim Güvenliği Uyum ve Denetim, İzleme Sistemi (BİGİDES) Danışmanlık Hizmeti.	Merkez Harici Bina Ofis İçi Network Kurulumu, Amacıyla Malzeme, IP Santral, Kamera ve Data Sistemleri Bakım, Otakımı Hizmet Alımı, Bilgi Teknolojileri Malzeme Alımı.	Golf Aracının Bakım ve Onarımının Yetkili Serviste Yapılması İşi, Grayder Kiralama Hizmet Alımı İşi, 12 Ton Kapasiteli Videojir Alımı.

H. BÜTÇE VE MALİ İŞLER

Mevcut ödeme dosyaları incelenmiş ve 2025 yılı ilk 12 aylık dönemde 4.940 adet işlem gerçekleştirilmiştir. Sayıştay ve Muhasebat raporları sorunsuz olarak gönderilmiştir. Sigorta, icra, vergi vb. ödemeler emanet hesaplarından zamanında ve eksiksiz tamamlanmıştır.

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından Çanakkale Savaşları ve Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı'na bütçeden ödenek aktarımı yapılmaktadır.

2025 Yılı Programı

Makroekonomik politikaların, sektör stratejilerinin, bölge planlarının, bölgesel gelişmeye yönelik programların ve bunlarla ilgili yatırımların koordineli bir şekilde yürütülmesi amacıyla hazırlanan 2025 Yılı Programında yer alan ekonomik ve sosyal hedeflere ulaşmak için Başkanlığımız sorumluluğundaki faaliyetler aşağıda sıralanmaktadır:

➤ 780.7. Çanakkale şehitlikleri ve savaş alanları ihya edilerek Tarihi Alan açık hava müzesine dönüştürülecek, yurt dışı Türk şehitliklerinin ihya edilmesiyle ilgili gerekli çalışmalar ve düzenlemeler gerçekleştirilecektir.

- 780.7.1 Tespit edilen şehitlik alanları düzenlenecektir.
- 780.7.2 Namazgâh Tabyasına ilişkin bütüncül tasarım projesi hazırlanacaktır.

Mali Denetim Sonuçları

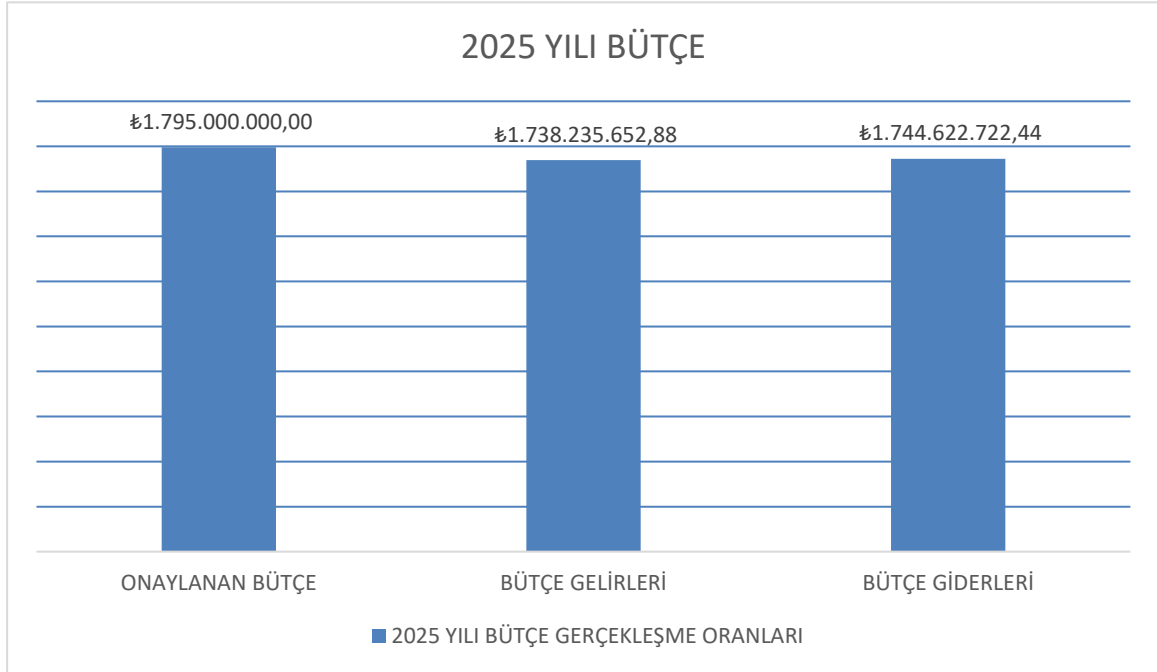
İç Denetim

2025 yılı İç Denetim Programı, Bakanlık Makamınının 24.03.2025 tarihli ve 6527375 sayılı Onayı ile yürürlüğe giren 2025 Yılı İç Denetim Programı doğrultusunda toplam 8 denetim alanının sistem ve mevzuata uygunluk denetimi ile 2 danışmanlık faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, denetim bulgularının izlenmesi ve kalite güvence ve geliştirme programı kapsamında sürekli izleme ve dönemsel gözden geçirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Dış Denetim

6085 sayılı “Sayıştay Kanunu”nun 38’inci maddesi uyarınca Sayıştay Başkanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yürütülen denetimler sonucunda 2024 yılı hesaplarına ilişkin 10 adet bulgu tespit edilmiştir. Söz konusu bulguların ağırlıklı olarak usule ilişkin hatalardan kaynaklandığı görülmüş olup bulgularda yer verilen hususların giderilmesine yönelik gerekli çalışmalara devam edilmektedir.

	Ödenek Tutarı (TL)
ONAYLANAN BÜTÇE	1.795.000.000,00
BÜTÇE GELİRLERİ	1.738.235.652,88
BÜTÇE GİDERLERİ	1.744.622.722,44

Şekil 12 Başkanlığın 2025 Yılı Gelir ve Gider Bütçesi

İ. HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

2025 yılı içerisinde Hukuk Müşavirliği tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin detayı aşağıdaki gibidir.

1. Hukuki Görüşler

Kültür ve Turizm Bakanlığına 34 adet, Başkanlığımız birimlerine 115 adet olmak üzere toplam 149 adet görüş verilmiştir.

2. Davalar ve İcra Takipleri

Dava dosyalarımızın çoğunluğunu kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davaları ile bu davalara ilişkin veraset ilamının temini, kayyum tayini vb. amaçlarla açılan davalar, iş hukukundan kaynaklanan davalar, idari davalar ve komisyon kararlarına istinaden açılan ceza davaları oluşturmakta ve Müşavirliğimiz tarafından toplam 976 dosyanın takibi yapılmaktadır. Bu davaların 532 adedi adli, 348 adedi idari dava olup 18 adedi icra takibi ve 78 adedi icra infazdır. 2025 yılı içerisinde toplam 32 dava dosyası açılmıştır, 29 dosya sonuçlanmıştır.

3. Kanun madde değişikliği

6546 sayılı Kanunda 18/06/2025 ve 20/11/2025 tarihlerinde değişiklik yapılmış olup, yapılan değişiklikler aşağıda yer almaktadır.

• 18/06/2025 tarihli değişiklikler:

MADDE 10 – Başkanlık bütçesi

...

Çanakkale İl Özel İdaresi, Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odasının bir önceki yıl kesinleşmiş bütçe gelirlerinden en az yüzde bir oranında ayrılacak paylar (Ek cümle: 2/7/2018 – KHK-703/65 Md.) (İptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2021/125, K: 2023/213 Sayılı Kararı ile) (Yeniden Düzenlenen cümle:18/6/2025-7551/20 Md.) Bu oran Cumhurbaşkanınca iki katına kadar artırılabilir.

MADDE 11- Muafiyet ve indirimler

...

(4) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2021/125, K: 2023/213 Sayılı Kararı ile) (Yeniden Düzenlenen fıkra:18/6/2025-7551/21 Md.) Başkanlığın, Tarihi Alanda yapılacak Çanakkale Savaşları ile 18 Mart Şehitleri Anma Günü ve Çanakkale Zaferi etkinliklerini düzenleme ve bu amaçla kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapma, restorasyon, konservasyon, rekonstrüksiyon, restitüsyon ve renovasyon yapma ve yaptırma, Tarihi Alanın doğal, tarihi ve kültürel değerlerini, harp

tarihi esaslarına uygun ve çevreye uyumlu olarak koruma, geliştirme ve alanı yönetme, her tür ve ölçekte planlarını hazırlama, hazırlatma ve uygulama, Tarihi Alanda anıtsal ve mekânsal düzenlemeler yapılmasını sağlama, tanıtıma yönelik her türlü görsel ve işitsel eserleri yapma, yaptırma, hizmete sunma ve ihtiyaç duyulan altyapı, bina ve diğer yapıları inşa etme veya ettirme görevlerine ilişkin mal, hizmet, danışmanlık hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve ihalelere katılmaktan yasaklama hükümleri hariç olmak üzere 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi değildir. Bu istisna, Başkanlığın Tarihi Alana ilişkin faaliyetleri içinde olmayan, Başkanlığın idari ihtiyaçları ile ilgili mal, hizmet alımları ve yapım işlerini kapsamaz. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(5) Başkanlık, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu hükümlerine tabi değildir.

(6) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2021/125, K: 2023/213 Sayılı Kararı ile) (Yeniden Düzenlenen fıkra:18/6/2025-7551/21 Md.) Tarihi Alanda yapılacak mevzi ve siperlerin restorasyonuna ilişkin işlerde 6831 sayılı Kanundaki izinler aranmaz.

- **20/112025 tarihli değişiklikler:**

MADDE 2- Tanımlar

e) (Ek:20/11/2025-7565/14 Md.) Koruma Komisyonu: Gelibolu Tarihi Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Komisyonunu, ifade eder.

MADDE 3 –Genel esaslar

...

b) Tarihi Alandaki 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda belirtilen korunması gerekli (...)6 kültür ve tabiat varlıklarına yönelik yapılacak plan, proje, uygulama, iş ve işlemler, (...)6 Bakanlıkça kurulacak “Koruma Komisyonu” kararları uyarınca ve bu kararlar doğrultusunda hazırlanacak tarihi alan planları esaslarına göre yürütülür. Tarihi alan planları yürürlüğe konulana kadar uyulacak esaslar Bakanlıkça belirlenir. (Ek cümleler:20/11/2025-7565/15 Md.) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler Koruma Komisyonu kararlarına uymak zorundadır. Tarihi Alanda işlenen 2863 sayılı Kanunda tanımlanan suçlar dolayısıyla açılan davalarda mahkeme, iddianamenin bir örneğini Başkanlığa da gönderir. Başvurusu üzerine, Başkanlık açılan davaya katılan olarak kabul edilir.

...

ç) 26/5/1973 tarihli ve 7/6477 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile milli park olarak tefrik edilen ve bu Kanunla Tarihi Alan olarak belirlenen alanın milli park vasfı kaldırılmıştır. Bu Alanın korunması ve yönetilmesi bu Kanun hükümlerine tabidir. Tarihi Alan sınırları içindeki köy yerleşim alanları ve belediye sınırları dışındaki Hazinesinin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar, ormanlık alanlar dâhil tahsisli olanların tahsisleri kaldırılarak bu Kanunda belirtilen amaçlara uygun olarak kullanılmak üzere bedelsiz olarak Başkanlığa tahsis edilmiş sayılır. Tarihi Alanda zilyetlik, imar veya ihya yoluyla toprak kazanılamaz. Tarihi Alanda 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi uygulanmaz. Tarihi Alanın sınırları her ne sebeple olursa olsun daraltılamaz. (Ek cümle:20/11/2025-7565/15 Md.) Ancak alanın arkeolojik, coğrafi, kültürel ve tarihi varlıkları göz önüne alınarak ilgili kurumların görüşü, Başkanlığın teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile Tarihi Alan sınırları genişletilebilir.

d) (Değişik birinci cümle:20/11/2025-7565/15 Md.) Tarihi Alandaki ormanların bakımı, korunması, yangın, hastalık ve zararlılarla mücadelesi 6831 sayılı Kanun hükümleri uyarınca fonksiyonel orman amenajman planlarına göre Orman Genel Müdürlüğünce yürütülür ve elde edilen tüm gelirler Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye bütçesine aktarılır. (Mülga ikinci cümle:20/11/2025-7565/15 Md.) Tarihi Alan için özel yangın söndürme planı yapılır ve uygulanır.

...

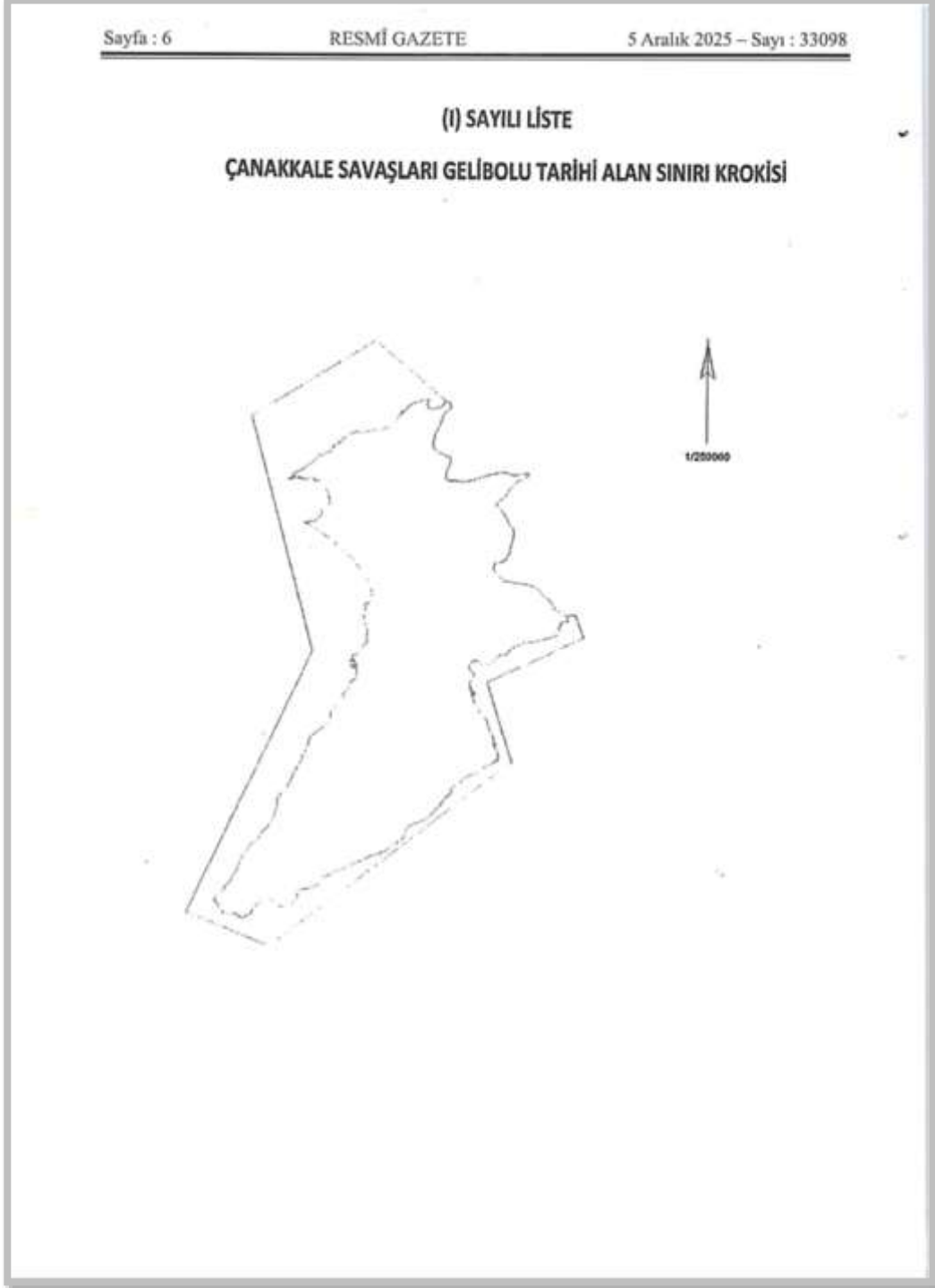
h) (Ek:20/11/2025-7565/15 Md.) Tarihi Alan sınırları içinde yer almamakla birlikte, arkeolojik, coğrafi, kültürel ve tarihi nedenlerle yönetim ve gelişiminin sağlanması bakımından Tarihi Alan ile irtibatlı olduğu Başkanlıkça tespit edilen yerler ilgili kurumların görüşü, Başkanlığın teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile Tarihi Alan bağlantı noktası olarak belirlenebilir. Belirlenen bağlantı noktaları Tarihi Alan kabul edilir. Bağlantı noktalarına yönelik tüm iş ve işlemler bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca yürütülür.

ı) (Ek:20/11/2025-7565/15 Md.) Çanakkale Savaşlarıyla ilgili her türlü silah, teçhizat, kıyafet, aksesuar, belge ve benzeri malzemeler 2863 sayılı Kanun kapsamında korunması gerekli taşınır kültür varlığı sayılır. Bunların ilgili mevzuata göre tasnif ve tescili, korunması, kullanımı, denetimi, sergilenmesi ile diğer hususlar Milli Savunma Bakanlığı ile Bakanlık tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

i) (Ek:20/11/2025-7565/15 Md.) Başkanlık tarafından Çanakkale Savaşları ve Tarihi Alana ilişkin müze kurulabilir. Kurulan müzeler Devlet müzesi statüsündedir. Bu şekilde kurulan müzelerin görev,

yetki ve sorumlulukları ile çalışma düzenleri, Bakanlık ile Milli Savunma Bakanlığının görüşleri alınarak Başkanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

j) (Ek:20/11/2025-7565/15 Md.) Başkanlıkça, bu fıkranın (ç), (ğ) ve (h) bentleri kapsamında Milli Savunma Bakanlığı adına tahsisli veya kullanım izni bulunan taşınmazlara ilişkin yapılacak işlemlerde Milli Savunma Bakanlığının uygun görüşü alınır.

Resim 78 Yeni Kanun Sınırı

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALAN BAŞKANLIĞI

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığının yazılı izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kaynak gösterilmeden başka bir yerde yayımlanamaz.

Koordine Etme, Hazırlama, İçerik Kontrol ve Onaya Sunma:

Uzman- Damla SOKULLU

Personel ve Destek Hizmetleri Grup Başkanlığı

Yönetim Hizmetleri / Strateji Çalışma Grubu

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Yönetici olarak; idaremin bütçesinin kalkınma planına, yıllık programlara, stratejik plan ve performans programları ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanmasını ve uygulanmasını, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesini, kullanılmasını ve kayıp ve suistimale karşı korunmasını sağlamaktan ve harcama birimlerinde malî yönetim ve iç kontrol sisteminin işleyişini izlemekten ve gerekli tedbirleri almaktan sorumluyum.

Bu çerçevede idarem bünyesinde oluşturulan ve uygulanan iç kontrol sisteminin; faaliyetlerin belirlenmiş amaç ve politikalar doğrultusunda, mevzuata uygun etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesine, her türlü usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, varlık ve kaynakların korunmasına, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasına, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesine ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını beyan ederim. İdaremin stratejik planında ve performans programında açıklanan amaç ve hedeflere yönelik kurumsal risklerin belirlendiğini, değerlendirildiğini, risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesi için ilave risk yönetimi faaliyetlerinin uygulandığını ve raporlandığını bildiririm.

Bu güvence, gözetim sorumluluğum çerçevesinde edindiğim bilgi ve değerlendirmelere, harcama yetkilileri tarafından sunulan birim faaliyet raporlarına ve iç kontrol güvence beyanlarına, malî hizmetler birimince sunulan iç kontrol sistemi değerlendirme raporu ile malî hizmetler birim yöneticisinin beyanına ve iç denetim raporları ile iç denetim biriminin kapsamlı görüşüne dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

(Çanakkale-Nisan 2026)

Mustafa BEKTAŞ

Personel ve Destek Hizmetleri Grup Başkanı

**ÇANAKKALE
SAVAŞLARI
GELİBOLU TARİHİ
ALAN BAŞKANLIĞI**